

April 2011

Št.

059

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Odgovorna in izvršna urednica:
Mirjam Gostinčar
Pomočnica odgovorne urednice:
Špela Razpotnik
Tehnični urednik:
Nina Vareško in Maja Vižintin
Uredniški odbor:
Bojan Dekleva, Tomislav Gruđen,
Luna Jurančič Šrbar
Sodelavci uredništva:
Smiljana Bradonjić, Aleš Čeliković, Arne Gorjanec,
Gregor B. Hann, Anica Kozjek, Miran Možina,
Marko Nakrič, Žigažaga
Oblikovanje:
Karlo Medjugorac
Lektoriranje:
Anka Sladič
Ilustracije:
Ban, Miha Gračner, Roberta Jasikonyte, Nik Knez,
Laura Ličer, Damjan Majkić, Severa, Tjaša Žurga
Fotografiji na ovitku:
Jaka Adamič, Dnevnik
Tisk:
Tiskarna Vovk
Izdajatelj:
Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.
Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:
Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana
Telefon: 059 022 503
E-pošta: info@kraljiulice.org
Spletna stran: www.kraljiulice.org
Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:
05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!
Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavezanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:
Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --
Ministrstvo za zdravje -- FIHO -- Urad RS za enake možnosti

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Naložba v tvojo prihodnost
OPRTNICO DRŽAVNO UPRAVNO
POSREDOVANJE

**vsi drugačni
vsi enakopravni**

Evropsko leto prostovoljstva 2011

Uvodnik:

DOBRODELNI PESEK V OČI

foto: Nenad Maras

Pri trgovini opazim plakat, na katerem piše, da z nakupom plastičnega lončka za umivanje zob v obdobju enega leta prihranimo ogromno vode. To še ni vse. Če poleg lončka kupimo še zobno pasto iste znamke, darujemo delček denarja za žrtve poplav. Pogledam še enkrat, ne morem verjeti. Oboje piše na plakatu, in to celo hkrati. Kupite torej lonček in opravite za danes svoje »dobro delo« na področju ekologije in še človekoljubja povrh. Poleg tega, da težko prebavim to, da bi bili lahko s kupovanjem česarkoli bolj ekološki, kot če artikla enostavno ne kupimo (med umivanjem zob pa tako ali tako ne točim vode), mi nekako ne gre v račun niti ideja o pomoči drugim na tako absurden način. Poskušala bom razdelati odgovor na vprašanje, zakaj me ob omembi besede »dobrodelnost« oblije pesimizem, posebej še odkar se beseda nadvse sproščeno pojavlja v kontekstih, kot so omenjeni. Dobrodelni ste lahko na daljavo in mimogrede. Ni se vam treba z nikomer srečati osebno, ni vam treba poglobljeno razmišljati o strukturi, krivicah in absurdih sveta, v katerem živite. Dobrodelni ste lahko tudi preko televizije, obiska koncerta, z nakazilom na tekoči račun in celo, ko zgolj nakupujete. Na zamašku platenke ali na vštiku artikla morda piše, da ob nakupu darujete za pitno vodo od Bangladeša do Zambije ali pač za počitnice otrok iz ogroženih družin. Kako »dobrodelna« je korporacija, katere proizvod kupujete, do Zemlje, ki jo bremenijo z nerazumnimi transporti in ekscesnim izčrpavanjem surovin, do lastnih delavcev – koliko so ti plačani in v kakšnih pogojih garajo ter kaj medtem počnejo njihovi otroci ..., o tem niti pod zamaškom ni govora. Dobrodelni so lahko bogataši, revni so vselej od njihove milosti odvisni prejemniki, vzajemnost je izumirajoč koncept. In ne katerikoli revni si po izbirčnem predsodku bogatih zaslužijo drobtinice z njihove mize. Morajo biti videti dovolj ubogi, pohlevni, neškodljivi, dovolj »ženske in otroci«, ki ne ogrožajo obstoječih razmerij moči. Bogati z dobrodelnostjo opravičujejo svoj položaj, denimo vse bolj vrtoglave razlike (najprej v prihodkih), ki jih oddaljujejo od revnih. Lahko si oddahnejo, da bo vse ostalo tako, kot je, če bodo odkrhnili drobtinico. Najraje na koncu leta, ko jim bo to prineslo še davčno olajšavo. Dobrodelnost speljuje sled s področij, ki so v sodobnih družbah zares pereča. Nepravična neenakost in revščina, ki ju dobrodelnost naslavlja, sta pojava, ki ju v sodobnih skupnostih blaginje ne bi smelo biti. Dobrodelnost ju navidezno krpa, a še bolj perpetuira. Revščina in neenakost sta nadvse pomembni temi, katerih reševanje naj bi bilo v sodobnih družbah na vrhu politične agende, ne pa prepuščeno šovbiznisu, trgu in reklamni industriji. Neenakost naj bi kompenzirala država in ne posameznikov nakup zobne kreme. A kar država edinole podružblja, so izgube najbogatejših, ne pa tudi njihovi dobički, ki jih – nasprotno – privatizira. Dobrodelnost je tako čudovita podpora izkoriščevalskemu kapitalističnemu sistemu, saj z metanjem dobrodelniškega peska množicam v oči pomaga ohranjati stvari trdno »na svojem mestu«. Obstaja mnogo alternativ, kako v vse bolj razdeljenem svetu priti spet skupaj. A žal niso tako preproste, kot je nakup lončka. Alternative vodijo po poti srečevanj, vzajemnih odnosov, ki spreminjajo obe vpleteni strani in kjer ne »dobro« in ne »delo« nista privilegija zgolj elite.

Špela Razpotnik

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 PÍLULA DE ALHO
- 6 SOCIALNO PODJETNIŠTVO ŠE V POVOJIH, A NA DOBRI POTI
- 8 SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
- 8 MOJ PROBLEM (SO BILA) STOPALA
- 9 TATU ZGODBA
- 10 SOGLASJE TUDI ZA SLOVENIJO?
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE S PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 15 KRALJEVE VOLITVE
- 16 BITI KOLO
- 17 SOL IN KOPER
- 18 URBANI VRTOVI OBILJA
- 19 KU PRI LJUBLJANSKEM NADŠKOFU
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 NAMESTO PAMFLETA
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 IZZA REŠETK
- 24 LJUDSKA KUHA
- 25 GOGIJEVA KOLUMNA
- 26 PISMA BRALCEV
- 26 VESLAŠKI IZZIV V JUŽNI KOREJI
- 27 KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 4. DEL
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILLO

To sem jaz:

JOŽE

foto: Klavdija Krapež

Živim v Ljubljani, kjer sem se tudi rodil. Poročil sem se leta 1984, vendar je zakon na mojo veliko žalost leta 2006 razpadel. Takrat sem se pač odločil, da grem po svoje. Odpravil sem se v Novo Gorico in se v podjetju Gostal zaposlil kot varilec. To je bilo pogodbeno delo za eno leto. Ko se je izteklo, sem se za dve leti in pol preselil v Krško, očitno sem postal nomad, saj sem se selil v skladu s ponudbami za delo. V Krškem sem delal pri prometni signalizaciji in tudi tam je šlo za delo za določen čas. Ko se je končalo, nisem več dobil službe, zato sem se z optimističnimi načrti namenil v Ljubljano. Našel sem si sobo in od takrat naprej živim od denarne socialne pomoči ter priložnostnih del, tako da finančno kar nekako shajam. Je pa dejstvo, da je veliko lažje dobiti občasna dela poleti kot pa pozimi. Trenutno živim v Šiški (že kakšnih sedem mesecev), kjer sem si najel sobo in sem vsaj na toplem. Na ulici nisem nikoli živel, spoznal pa sem precej brezdomcev, ki so primorani živeti tako življenje. Od njih sem pravzaprav izvedel za obstoj društva Kralji ulice. Istoimenski časopis sem prodajal samo enkrat in mirne duše lahko rečem, da je s tem mogoče za silo preživeti, pod pogojem, da imaš pravi pristop in nisi preveč vsiljiv. Po tej preizkušnji nikoli več nisem prodajal časopisa, očitno nisem prida trgovec, mi pa zato bolj ležijo vsakovrstna dela, saj vedno uspem najti kako priložnostno delo, ravno dovolj, da shajam. Pred tremi leti mi je v prometni nesreči umrla starejša hčerka, in takrat mi je bilo najtežje v življenju. Nisem vedel, kaj bi sam s seboj. To je bila namreč hčerka, s katero sem še ohranjal stike. Z bivšo ženo in mlajšo hčerko teh nimam več.

NA ULICI NISEM NIKOLI ŽIVEL, SPOZNAL PA SEM DRUGE BREZDOMCE, KI SO PRIMORANI ŽIVETI TAM. OD NJIH SEM PRAVZAPRAV IZVEDEL ZA OBSTOJ DRUŠTVA KRALJI ULICE.

03
KRALJI
ULICE

STARA ROBA, NOVA RABA

Kupimo vse kar je zastoj in
podarimo naprej po nizki ceni.
Vabljeni v naš krogotok!

Edina posredovalnica vabljenih predmetov z
oglasnim prostorom v časopisu Kralji ulice.
Zakaj?

Ker smo jo ustanovili sami.

Posredovalnica obratuje na Poljanski 14,
ob ponedeljkih od 12h do 18h, od torka do petka
od 10h do 18h in ob sobotah od 10h do 14h.

Kontakt: stararoba.novaraba@kraljiulice.org,
tel: 041 291 760 in 059 010 075

več o projektu: www.kraljiulice.org

PÍLULA DE ALHO

04
KRALJI
ULICE

Nimam energije. Pri štiridesetih se počutim slaboten kot starec, če ne še bolj. Vstajam med osmo in deveto zjutraj, tudi če grem v posteljo okoli desete. Sprašujem se, ali bi me moralo to skrbeti. Odgovor po navadi kar odmislim. Moja preveč zgovorna teta se odpravlja po nakupih. Na živce mi gre, ker moram stalno poslušati njen tok misli. Ona ne zna misliti potih. Jaz pa je ne morem prisiliti k molku, to navsezadnje ne bi bilo človeško. Vse, kar lahko naredim, je, da se umaknem v drug prostor. Končno je odšla. Skozi velika okna, obrnjena proti vzhodu, prihaja značilna svetloba pomladnega jutra, pravzaprav že dopoldneva. Delovnik je, vendar je vseeno precej tiho. Skozi steno slišim glasove iz delovnih prostorov mojega brata. Nič nimam proti njemu, pa sem vseeno vesel, kadar se mu lahko izognem. On pridno dela in služi, jaz pa sem brez službe in nekako vsem v napoto. Še sreča, da imam nekaj prihrankov od nekdanjih plač, ki pa bodo skopneli nekaj mesecev za zadnjim snegom. Moral bi prevajati, moral bi oddati testne prevode iz španščine. To je pogoj, da me podjetje zaposli, čeprav niti to ni zagotovilo, da bom delo zares dobil. Prevedel sem praktično vse, kar so zahtevali, in še več. Zdaj bi moral prevode še obrusiti, pa kar nimam potrebne moči in zbranosti. Pogledam na pisalno mizo, kjer stoji moj predvajalnik za zgoščenke. Vstavim ploščo, izberem *track* številka 7 – Pílula de alho, pesem Gilberta Gila. Tiho obstojim poleg mize in se zazrem vase. Če ne gre, pač ne gre. Sprejeti je treba to resnico. Otresti se moram pritiskov in skrbi. Saj življenje ne teče samo na pogon skrbi in pritiskov. Rabim nekaj, kar bi me razveselilo in sprostilo. Pa ne spet ljudje, dolgočasenje ob pijači, kakšen seks in podobno. Pred seboj vidim plešoča ženska telesa. Tudi sam plešem, zraven pa ocenjujem govorico teh teles. S tem ne mislim samo govorice gibov, ampak predvsem tisto očesu nevidno, ki je zadaj za gibi. Ples je lahko tudi ponaredek, kadar ga občutim kot tiho izsiljevanje nečesa. Recimo pozornosti, pritrjevanja plesalcu ali plesalki, hlepenja po nekakšnem prisilnem dialogu. Seveda tudi nasprotja tega ne maram, ne maram skrajnosti. V tej dopoldanski pomladni svetlobi so gozdovi okoli mesta zelo vabljivi. Zelo prosojni so, ker so drevesa odvrгла staro listje, na novo pa še čakajo. Kako bi bilo iti na sprehod na Golovec? Gilberto Gil je ves razigran in ubran sam s seboj, ko prepeva Pílula de alho. Ugibam, ali to pomeni tableto s česnom ali košček česna. Daleč od tega ne more biti. Preden sem uporabil portugalski slovar, sem si predstavljal, da poje o magični piluli. Pesem poslušam večkrat. Vem, da me lahko skozi zid sliši moj brat, a mi je vseeno, kaj si bo mislil. Majhen dopust sem si vzel. Tudi brezposelni včasih potrebujemo svoj mir, veselje in seveda svobodo – ter spremembo. Kmalu bo eno leto, odkar sem prenehal kaditi. Tega ne obžalujem. Vseeno se odločam, da bi obiskal bližnjo trgovino in kupil zavojček cigaret in eno do dve v miru pokadil v parku zraven osnovne šole. Otroci so ta hip znotraj, pri pouku. Od poldneva naprej pa je odprta savna. Moja najljubša in edina. S cenami, ki za take s službo niso pretirane, za brezposelnega pa kar znatne. Ples je telesnost. Savna tudi. Na plesiščih je pogosto hrupno, v savni pa mir. Sliši se samo kлокotanje vode. Skozi velika okna prihaja v prostor pomladna svetloba. Bazen jo odbija kot plešoče zrcalo. Čutim gola telesa okoli sebe, na ravno pravšnji razdalji. Včasih s pogledom ošvrknem kakšno privlačno žensko. Tako mimogrede, saj lahko njeno podobo še nekaj časa hranim živo v spominu. Svoje življenje bi si uredil okoli savne. Okoli mojega vodnega svetišča. Postopno se mi vrača upanje, da bo energija

Jana Zurga

spet prišla vame. Če ne bo, kaj bom potem? Jezi me, ker vem, da se mi to ne dogaja prvič, še zdaleč ne, a se ne spominjam, kako sem se v preteklosti izvlekel iz takšnih energetskega kriz. Vem le eno: ko se bom vrnil domov, bom spet izbral *track* številka 7 in, kdo ve kolikokrat, zavrtel pesem Pílula de alho. Moj brat bo takrat še vedno za računalnikom, teta bo že zdavnaj z nakupov in se bo naglas pogovarjala sama s sabo. A pílula de alho, feita de alho e calor ...

Jurij Kunaver

LETENJE

Pograbi telo in odleti z njim!
Povzdigni ga visoko!
Zdrži višino.
Ujemi se na zgornji veter.
Ne popuščaj Zemlji!

Dvigni, dvigni se v bleščečo ravan,
brez konca, brez meje,
v večnost lahkih bivanj.

Tam pozdravi nebeška bitja,
ki ne marajo trde, temne zemlje.

Peter Pitambar Pangerc

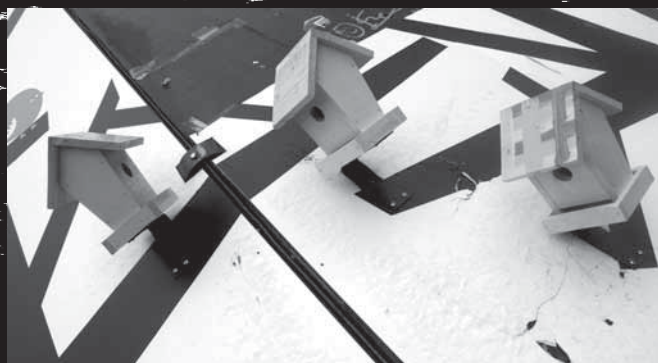
KO ZVEČER GLEDAM V NEBO,
VIDIM TVOJE TELO.
MILIJON ZVEZDIC
MI GOVORI:
»ONA JE BOGINJA,
ANGELČEK TVOJE LJUBEZNI!«
TAKRAT POLJUBIM
TVOJ NEŽNI NASMEH,
OBJAMEM OČK TVOJIH LESK.
VEM, DA VSE TO LE
V MENI ŽIVI,
PA VENDAR TAKRAT
SAMO MOJA SI TI!

DR

»SUEÑO CON MORIR DE VIEJO Y NO DE SOLEDAD ...«

NASLONJENA LE NASE OPAZIM ODSEV V LUŽI,
KI SAM PROPADA NA GLADINI,
IN SE PONAŠA IN SE OBNAŠA KOT
SLIKA NEKOGA
BREZ PODPISA.

KARMISS

DEPRESIJA

Črno je vse,
izhoda ni,
človek sam v sobi
ždi in trpi.

Luč,
bolečina v prsih popusti,
upanje,
a le za trenutek.

Tišina,
le veter zunaj,
hladen piš,
a jaz vendarle na toplem.

Upanja ni.

Nastika

SOCIALNO PODJETNIŠTVO ŠE V POVOJIH, A NA DOBRI POTI

Intervju s Špelo Pečar in Nino, zaposlenima v projektu Iz Koša

Vaš projekt deluje v okviru socialnega podjetništva z uradnim naslovom Usposabljanje in zaposlovanje bivših zasvojenih oseb za ekološko in varčno predelavo odpadnih materialov v uporabne predmete umetne obrti. Projekt Iz Koša je eden izmed devetih izbranih projektov na razpisu za spodbujanje socialnega podjetništva. Kako se je v društvu Projekt človek razvijala ideja o recikliranju odpadkov, odvečnih predmetov v unikatne izdelke? Katere izdelke ste razvili do sedaj?

Špela: O samem razvoju ideje o socialnem podjetništvu in predelavi odpadnih materialov bo več povedala Božena (vodja projekta) v naslednji številki. Društvo Projekt človek razvija programe za samopomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo oseb z različnimi oblikami zasvojenosti, nudimo različne programe oz. poti od odvisnosti do socialne rehabilitacije, vendar nam je vedno manjkalo nekaj, kar bi uporabnikom ponudili, ko so v zaključnih fazah oz. ko končajo naše programe odvajanja. To so uporabniki, ki so bili zaradi vključitve v naše programe odmaknjeni od trga dela in so imeli že pred tem slabe izkušnje z delodajalci. Problem se pojavi, ker v teh dveh letih, v katerih gredo skozi različne programe odvajanja, pozabijo marsikatero delovno veščino ali pa nimajo izkušenj participiranja na delovnem področju in so zato manj konkurenčni na trgu delovne sile.

Nina: Razvijamo izdelke iz odpadnih jajčnih škatel, iz katerih najprej naredimo papir, iz njega pa nato blokce, albume in okvirje za slike, nakit ... Kasneje so se pojavile še ideje o šivanju, tako da izdelujemo tudi unikatne copate iz odpadnega blaga, naša najnovejša ponudba pa je popravo oblačil (ožanje, širjenje, zamenjava zadrge) ali predelava oblačil (našitki, žepi, gumbi ...). Za vse omenjene storitve nas najdete na Slovenski cesti 19 v Ljubljani. Na ta naslov nam lahko pripeljete tudi rabljena oblačila, ki jih bomo izvirno predelali.

V začetku projekta ste izvedli usposabljanje desetih bivših zasvojenih oseb in septembra lani tri od njih tudi zaposlili. Koliko časa je potekalo usposabljanje, katere veščine so ljudje na tem usposabljanju pridobili/nadgradili in po kakšnem kriteriju ste izbirali kandidate za nadaljnjo zaposlitev?

Špela: V šestmesečno usposabljanje smo vključili deset oseb, ki so bile vključene v katerega izmed programov socialne rehabilitacije. Eden izmed ključnih pogojev za vključitev je bila abstinenca in motiviranost za nove izzive. Sestavili smo dve skupini, eno v Ljubljani in eno v Mariboru. Zaradi te dvojnosti in velikih razdalj smo včasih naleteli na problem pri usklajevanju skupin. Skupini sta se dobivali enkrat tedensko na skupnih teoretičnih usposabljanjih.

Nina: Pred vključitvijo mi je bilo rečeno, da se bomo naučili delati papir iz odpadnih jajčnih škatel. Že ideja sama po sebi mi je bila všeč, saj me je zanimalo, kako se to počne, vendar takrat še nisem vedela, da bo zraven tudi veliko teorije. Najprej smo se preko sodelovanja z društvom Smetumet naučili izdelovati papir in izdelke iz njega, nadgradnja pa je bilo učenje šivanja. Ob tem smo imeli delavnice teoretičnega znanja, kot na primer: računalniško opismenjevanje, obvladovanje čustvenih stanj, motivacija, delo v timu, uspešna komunikacija in delo s strankami ... Predavali so nam strokovnjaki iz društva Projekt človek in zunanji sodelavci. Že takoj na začetku so nas

seznanili s tem, da bo moral tisti, ki bo zaposlen, obvladati tako proizvodnjo izdelkov kot tudi njihovo trženje.

Unikatne izdelke prodajate v trgovini Skrinja v Mariboru in v posredovalnici rabljenih predmetov Stara roba, nova raba v Ljubljani, ki deluje v okviru društva Kralji ulice. Izdelke je mogoče naročiti tudi preko interneta. Kako pravzaprav lahko potencialni kupci pridejo do vaših izdelkov? Ali je veliko povpraševanja po recikliranih izdelkih in kaj vse se pri vas dobi?

Nina: Kot je omenjeno, naše izdelke lahko najdete na internetni strani projekta Iz Koša: <http://www.iz-kosa.si> v kategoriji TRGOVINA, lahko pa jih pošljemo tudi po pošti ali jih naročite po e-mailu narocila@iz-kosa.si.

Vsak dan od 8. do 16. ure lahko kontaktirate z Nino in Ivo, ki šivava copate na Slovenski cesti 19 v Ljubljani, tel.: 031 311 979, ali pa Dejana, ki v Mariboru izdeluje izdelke iz recikliranega papirja, tel.: 031 311 989. Naše izdelke najdete tudi v trgovini Skrinja v Mariboru in v posredovalnici rabljenih predmetov na Poljanski cesti 14 v Ljubljani. Najdete pa nas tudi na facebooku – IZ KOŠA.

Povpraševanje po izdelkih se je razširilo, ko so nas povabili v oddajo Omizje na RTV Slovenija in po objavi prispevka v časniku Manager.

foto: arhiv Projekt Iz koša

foto: arhiv Projekt Iz koša

Zaposlovanje skupine težje zaposljivih oseb, kar osebe z izkušnjo zasvojenosti z drogami/alkoholom zagotovo so, je velik izziv za organizacije. Kaj pri vas opazate, da so ključne lastnosti, ki jih mora oseba razviti/nadgraditi, da je lahko konkurenčna na trgu delovne sile?

Nina: Pred vključitvijo v usposabljanje sem tudi sama veliko ustvarjala. Rišem in oblikujem razne izdelke, za kolege sem delala tudi slike po naročilu. Bila sem v različnih službah, vendar si nikoli nisem mislila, da bom kdaj zaposlena, torej delala tisto, kar me najbolj veseli in mi je bil včasih le hobi. Na začetku mi je najbolj pomembno, da se kaj novega naučim oz. nadgradim svoje praktično znanje. Zdi se mi, da sem se v tem našla. Nadvse me veseli, ko širimo ponudbo na popravilo/predelavo oblačil, kjer res lahko izraziš svojo kreativnost.

Špela: Kot je omenila Nina, smo usposabljanecem ponudili tudi teoretično znanje z različnih področij, ne samo izdelave produktov, ampak vezano tudi na samo delo v skupini, pridobitev izkušenj dela z računalnikom, zakonske osnove in pravila trženja.

Nina: Rekla bi, da ne vem, ali sem že pridobila vsa ta znanja, vendar se še učim. Pred tem sem vedno iskala službe, kjer sem bila neodvisna, saj sem rada delala sama, tako da se še vedno učim prilagajanja drugim oz. timskega dela.

Sodelujete tudi s kulturno-ekološkim društvom Smetumet in društvom Kralji ulice. S kom še? Na katerih področjih se udeležujete?

Špela: S tema društvoma smo partnerji v projektu in si vzajemno pomagamo, sodelujemo tudi z občino, galerijami, različnimi mediji, ostalimi akterji, ki so bili izbrani na natečaju skupaj z našim projektom. Odpadni material nam prinašajo ljudje, tako da spodbujamo tudi širjenje socialnih mrež, povezovanje in medsebojno sodelovanje.

Nina: Želeli smo sodelovati tudi z osnovnimi šolami, da bi predstavili projekt in širili preventivne dejavnosti, vendar je ta ideja še v povojih. Mlade želimo spodbuditi k razmišljanju, da bi živeli polno življenje brez zatekanja k alkoholu in drogam.

Kako pravzaprav v praksi potekata delo in organizacija v projektu Iz Koša?

Nina: Lahko povem, da moj in Ivin delavnik poteka od 7. ali 8. ure do 15. ali 16. ure (sami izbereva, kdaj prideva in greva). Jaz večinoma šivam copate, ki so spredaj oglate oblike, Iva pa takšne, ki so spredaj špičasti. Moje delo zajema tudi pisanje prošenj za donacije, promocijske aktivnosti, sprejemanje naročil, urejanje internetne strani in facebook strani, pisanje zapisnikov sestankov, dopisov, vodenje evidenc ... Veliko komuniciramo tudi z Mariborom, da uskladimo skupne zadeve. Vsaj dvakrat mesečno poskušamo organizirati sestanek celotnega tima (to je ljubljanskega in mariborskega).

Špela, kakšna je tvoja vloga v projektu in kakšno se ti zdi delo v vašem socialnem podjetju glede na to, da je to področje, ki se v Sloveniji zdaj šele bolj uradno vzpostavlja?

Špela: Moja vloga pri tem je, da sem mentorica pri usposabljanju in zaposlovanju ter koordiniram delo. Med usposabljanjem sem vodila skupino iz Ljubljane. Na projektu sva zaposleni le jaz in Božena, kar je včasih kar premalo za praktično izvajanje in zahtevano vodenje birokracije. Trenutno se ukvarjam z zahtevki za financiranje, tako namreč pridobimo finance iz projekta, ki smo jih predhodno založili sami (torej društvo). Ko smo se odločili o zaposlitvi treh uporabnikov, sem bila prisotna pri razgovorih za zaposlitev, vsem pa nudim podporo pri morebitnih težavah, na razpolago sem jim tudi za individualne razgovore, da bi bili pri tem, kar delajo, čim boljši. Občutek imam, da se bo socialno podjetništvo v Sloveniji še

zelo dobro razvijalo, saj se zgledujemo po dobrih praksah iz tujine. Zdi se mi, da bi morali javnost na splošno bolj ozaveščati o tem, čemu so ti projekti namenjeni, kakšna zgodba je v ozadju ter predvsem, da imajo tudi ljudje z izkušnjami odvisnosti, brezdorstva ali osebe z motnjami v duševnem razvoju svoje potencialne, ki jih uspešno razvijajo. Še vedno je v družbi prisotno vse preveč stigme, kar privede do tega, da ti ljudje postanejo težje zaposljivi. Ko pa ljudje spoznajo, koliko truda je bilo vloženega in to, da so poleg tega izdelki unikatni, izdelani v Sloveniji in so ob tem pomagali nekomu do zaposlitve, tedaj spoznajo, da cena sploh ni tako visoka, kot se sprva zdi.

Nina: Sama se velikokrat počutim stigmatizirano, saj že v naslovu našega projekta piše, da gre za zaposlovanje bivših odvisnikov. Ljudje po navadi besedo bivši vidijo takšno, malo, besedo odvisnik pa veliko. Sem takšna, kot sem, in to sem jaz. Zelo sem zadovoljna, da imam priložnost delati v tem projektu, in želim tudi ostalim sporočiti, da bivši odvisniki nismo zgolj bivši odvisniki, vendar tudi ljudje, ki smo kreativni, delavni in se na različne načine trudimo dokazati, da znamo delati in ustvariti zanimiv produkt. Zadovoljni in ponosni smo, da nas javnost podpira.

Na kakšne težave oz. izzive, če se izrazimo podjetniško, ste naleteli v okviru projekta?

Špela: Pretežno nam manjka tržnega znanja. Izdelka ni tako težko narediti, problem se pojavi, ko ga želimo prodati. Sproti se učimo, kako sploh prodreti na trg, ugotoviti, kaj kupci sploh hočejo, in se temu prilagajati. Najprej smo mislili, da se bodo dobro prodajali blokci iz recikliranega papirja, pa smo ugotovili, da niso tako zanimivi, zato smo razvijali nove ideje. Izkazalo se je, da je izdelava copat bolj uspešna. Zdaj ko imamo tri zaposlene, tudi sami iščejo nove rešitve in razvijajo ideje. Tako smo pred kratkim začeli izdelovati novo linijo izdelkov iz plastike (peresnice, toaletne torbice ...).

Kakšni so načrti za prihodnost?

Špela: Vedno smo odprti za nove ideje. Najprej želimo izpeljati projekt, kot je bilo prvotno zastavljeno. Potrebujemo še več promocijskih aktivnosti in ozaveščanja javnosti o projektu, razvijanje novih atraktivnih izdelkov na podlagi raziskovanja potreb in želja potencialnih kupcev. Pomembna sta dotok materiala in širjenje ponudbe, ki nas lahko naredi konkurenčne podobnim ponudnikom. Namen imamo tudi čim več sodelovati z društvom Kralji ulice in društvom Smetumet na skupnih akcijah in prireditvah, da smo čim bolj prepoznavni navzven, da širimo pozitivne ideje socialnega podjetništva, se čim več izobražujemo, širimo krog sodelavcev, rušimo stereotipe in pritegnemo čim širši krog splošne javnosti – ne samo da kupujejo naše izdelke, temveč da tudi razumejo namen našega projekta in širše vidijo samo situacijo.

Intervju pripravila Monika Cerar

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 13. DEL

Miha Gračner

08
KRALJI
ULICE

Drugi nevihtni oblak jo je zadel kakšen teden po prvem Majinem obisku. Prišlo ji je v navado, da se je zvečer odpravila v trgovino po dva litra vina. To sicer ni bilo ravno vsak dan, temveč vsak drug ali tretji, zadnje čase pa še redkeje, saj je potrebovala denar za drogo. Tako se je tudi tisti dan vračala iz trgovine, ko jo je v predddverju bloka ustavil glas sosesa, ki je bral obvestila na oglasni deski, češ da tam visi obvestilo, ki bi jo utegnilo zanimati. Začudeno ga je pogledala, saj si ni mogla predstavljati, kaj naj bi to bilo. Obvestila je nikoli prej niso zanimala, saj ji je bilo prav malo mar, kdaj je sestanek hišnega sveta in podobne

neumnosti. Približala se je torej oglasni deski in z grozo prebrala obvestilo, na katero je kazal sosed. Na njem je pisalo: V stanovanju številka 23, v drugem nadstropju, je veselo cel dan, saj se v njem izvaja najstarejša obrt na svetu – prostitucija. Preženimo kurbe stran in ne pustimo, da naš blok postane kupleraj!!!! Sosed, ki je zdaj stal že nevarno blizu, se je potuhnjeno smejal in se s pritajenim glasom pozanimal, kolikšna je cena. Nuša ga je samo zaprepadeno pogledala in stekla po stopnicah, za hrbtom pa je še vedno slišala njegov hinavski smeh. Ker so se ji nenadoma začele tresti roke, je potrebovala kar nekaj časa, da je odprla steklenico vina in ga potem na dušek izpila. Stala je v kuhinji s steklenico v roki in težko dihala, nakar jo je prešinilo, da tisto obvestilo zagotovo še vedno visi na oglasni deski. Kdo ga bo še prebral, kdo ga je že? Hitro je naredila še en požirek in se pognala v predddverje. Na njeno olajšanje ni bilo tam nikogar, zato je hitro strgala obvestilo in se instinktivno odpravila proti trgovini. Kako naj komu iz bloka še pogleda v oči? Sicer ni imela ne vem kako pristnih odnosov s sosedo, zdravo na zdravo, in to je bilo to, ampak vseeno se je že videla, kako se bo poskušala skrivaj izmuzniti iz bloka, da je ne bi nihče videl. Po hitrem postopku se je zopet znašla v stanovanju s steklenico v roki in po glavi so ji rojile misli z enim samim vprašanjem – kaj

naj stori. Naj pove delodajalcu? To misel je kmalu odgnala, saj si je lahko kar predstavljala njegov besni obraz. Hvala bogu, da ni nič prišel naokoli! Saj ne, da bi bral obvestila na oglasni deski, ampak nikoli se ne ve. Z vsako kapljo vina, ki jo je spila, je preklinjala osebo, ki je to naredila. V alkoholni omami si je predstavljala, kako bi jo počasi in z užitkom davila. Ni vedela, zakaj, ampak pred sabo je zagledala obraz sosede iz pritličja, s tistim njenim pudljem s človeškim imenom, kako že? Vlado? Rado? Z rekordno hitrostjo je spila polovico vina, ki ga je imela, in zadržala za kuhinjsko mizo. Čez kakšno uro in pol se je zbudila s krikom, saj je sanjala, da jo sosedin pudelj Vlado, morda Rado (?), preganja, spremenjen v krvoločno pošast. Vzela je vino, ki ga je še imela, in se odpravila v spalnico, medtem pa še nekajkrat preklela avtorja obvestila. Spila je preostanek vina in se odpravila spat. Vsaj poskušala je zaspati, saj se je večino noči premetavala po postelji, dokler je ni okoli osmih zjutraj zbudil zvonec na vratih, ki kar ni nehal zvoniti. Zdelo se je, kot bi se nekdo dobesedno naslonil nanj. Še vsa omotična od neprespance noči je odprla vrata in zagledala besni obraz moškega, ki ga ni še nikoli videla. Pa čeprav je izstrelil vprašanje, kdo za vraga je ona in kaj počne v njegovem stanovanju.

Marko Nakrič

MOJ PROBLEM (SO BILA) STOPALA

Se spomnite, ko se dva tedna ali več niste umili, preoblekli, sezuli čevljev ali zamenjali nogavic? Jaz se tega prekleto dobro spomnim. In potem narava naredi svoje in vse skupaj, ko napadejo glivice smrdljivke in pride do tistega, ko se reče: »Sram me je.« Ja, sram me je priti na obisk, kjer si moram sezuti čevlje in s tem ne zadržim le sebe, ampak še vse okoli sebe. Kljub temu da sem si uredil življenje, je smrad ostal in kot hudič križa sem se izogibal temu, da bi šel h komu na obisk. Smrad je bil prevelik. Še ko sem prišel domov, sem se šel preobut v kopalnico, se tam sezul in si takoj umil noge. Ta hudičev švic mi niti pod razno ni odgovarjal. Obupano sem iskal rešitve in bil prepričan, da sem obsojen na dosmrtni smrad svojih stopal. Potem pa mi nekdo pove, da je rešitev sladka smetana. Normalno, da sem ga imel za idiota. Normalno, da mu nisem verjel. Prepričan sem bil, da hoče narediti norca iz mene. Smejale sem se mu. Na koncu pa ... Saj ni treba, da mu povem, da sem nasedel. Saj ni treba, da mu povem, da sem ga ubogal. Saj ni treba, da mu povem, da sem

sledil njegovim besedam. Šel sem v trgovino in kupil najcenejšo že stepeno sladko smetano. Ko sem prišel domov, sem si umil noge. Sedel sem in si s smetano namazal stopala. Potem sem si nataknil nogavice, da ne bi svinjal s to smetano po tleh, in naslednji dan ponovil vajo. Minilo je sedem dni in rezultata ni bilo. No, na to me je opozarjal tudi on. Glivice so trdožive! Minila sta dva tedna, trije ... in rezultat je bil tu. Pridem zvečer domov, se sezujem in smradu nikjer. Nikjer ni več sledu o tisti sramotni vonjavi, ki sem jo sovražil.

Kot nejeverni Tomaž (saj to je ja moje ime) sem se s smetano mazal še en teden, in če sem odkrit, jo imam še vedno v hladilniku za vsak slučaj, a mi je ni treba vzeti. Vendar ... danes lahko pridem k vam na obisk in ne bo se mi strah sezuti. Moja stopala ne smrdijo več. Verjemite, ta recept deluje. Kajti tole pišem po nekaj mesecih, ko sem terapijo končal.

Taubi

TATU ZGODBA

Tatu sem dobila kot darilo staršev za osemnajsti rojstni dan. Raje sta se odločila za tatu kot za pirsing. Za motiv shotokana sem se odločila zato, ker sem v tistem času trenirala karate. Shotokan je namreč zvrst karateja. Izraz karate pomeni odprto dlan, simbol za borbo brez orožja. Mojstrovino mi je naredil kolega iz Slovenskih Konjic, ki takrat še ni imel salona, je pa že imel licenco.

Ana B.

foto: MCG

KAM TA SVET DRVI

V mesecu marcu je na več lokacijah v Ljubljani in večjih mestih po Sloveniji potekalo zbiranje glasov podpore za izboljšanje razmer pri zaposlovanju mladih. Ob trenutni situaciji v naši državi je to vsekakor dobrodošlo, saj so mladi prihodnost, v katero je treba vlagati. Menim, da bo ta akcija opozorila tudi na problem zaposlovanja vseh nas, ki smo sposobni in željni dela. Naša država mora začeti ustvarjati nova in kvalitetnejša delovna mesta, ki nam bodo zagotovila samostojnost, poleg tega bi nam omogočila plačevati visoke davke (med najvišjimi v Evropi), ki polnijo državno blagajno in ji omogočajo preživetje. Socialna stiska se iz dneva v dan povečuje, kakor piroklastični tok drvi po hrbtih presenečenih ljudi, ki so še včeraj imeli službo in bili cenjeni v svojem okolju. Danes pa, ne po svoji krivdi, ponižani iščejo pomoč na raznih centrih za socialno pomoč. Torej: medtem ko nam življenje greni impotentno gospodarstvo, se infantilni politiki ne morejo zediniti niti pri figurativnem pomenu besede pi***, kot je bilo videti in slišati pred kratkim v besednem dvoboju med našima vrlima politikoma. Seveda bosta na sodišču ugotovila, kdo ima prav. Žalostno pri vsem tem je, da so osebe, ki predstavljajo vse nas, pognale korenine na raznoraznih položajih in se ne zavedajo več pomena besede poslanec (ki ni poslan od boga), žalosti pa me tudi volilno telo, ki daje vtis naivnosti in v večji meri

požira vsebinsko prazne izjave, ki nam mečejo pesek v oči. Največja tragedija pa je, da na volitvah nimamo nobene izbire in volimo po našem mnenju najmanjše zlo. Posebna zgodba so referendum. Prav zanimivo bi bilo preveriti, ali nismo morda rekorderji po njihovem številu, je pa to vsekakor tema, ob kateri tuji politiki ob kavici zbijajo šale na naš račun. Za nastalo situacijo ne krivim trenutne oblasti, ker sem mnenja, da se je opozicija že imela priložnost dokazati in je očitno, da ni izpolnila naših pričakovanj, nikakor pa ne moremo pohvaliti dela trenutne vlade. Na oblasti se vsakih nekaj let menjajo bolj ali manj enake »politično korektne« stranke z vzpostavljenimi političnimi in gospodarskimi kontakti, ki se jih ne sramujejo izkoristiti. Z nasprotniki niso zmožni vzpostaviti nikakršnega dialoga, kaj šele doseči najmanjši konsenz. Ustanavljajo se kozmetične preiskovalne komisije, ki seveda nimajo nikakršnega namena posredovati realnih zaključkov, ki bi preiskovance privedli pred sodišče. Nezaupanje v politiko je vsekakor doseglo vrhunec in smo na dobri poti, da se ustavimo na dnu Marianskega jarka (ki je zeeelo globok – preveri). Glede na trenutne razmere bi ocenil, da je nesrečni Titanik potonil v plitvini (3800 m) in smo že zdavnaj mimo. Gospodarstveniki morajo vlagati v nove tehnologije, saj nam stare ne bodo odpirale novih delovnih mest, za politike pa je skoraj brezpredmetno izgubljati besede, saj na vse pomembne položaje postavljajo osebe, ki so politično neoporečne, njihova inteligenca in sposobnost pa nista prvotnega pomena. Dokler ne dosežemo stabilnosti v politiki, se bodo naši državi izogibali tuji vlagatelji, ki bi bili dobrodošli že zaradi najverjetnejšega upada korupcije, seveda pa so prave koristi splošno poznane. Torej, gospodje politiki, ne obmetavajte se z žaljivkami, raje dokažite, da se v vas skrivajo diplomati, in pozabite na stare zamere. Ne verjamem sicer, da se bodo zadeve spremenile, dokler se ne zamenja generacija trdno usidranih gospodov, ki nam pametujejo, kaj vse je treba storiti za splošno dobro, besed pa ne pretapljajo v dejanja. Več bo jasno že na naslednjih volitvah, ki se jih bom vsekakor udeležil. Če pa še obstajajo nejeverni Tomaži, vas pozivam na ogled prenosa zasedanja parlamenta, ki bi moral razbliniti vse dvome. Vaša mnenja so dobrodošla. Želim vam čim manj deževnih dni v aprilu.

foto: Maja Vžintin

Jean

EVROPSKA KONFERENCA O SOGLASJU NA PODROČJU BREZDOMSTVA: SOGLASJE TUDI ZA SLOVENIJO?

010
KRALJI
ULICE

V drugi polovici leta je bil v okviru belgijskega predsedovanja Evropski skupnosti zanimiv in pomemben dogodek. V sodelovanju z organizacijo FEANTSA je bila izvedena »Consensus Conference«, čemur bi po slovensko rekli »Konferenca o soglasju«. Gre za poseben in inovativen proces, ki je bil zasnovan posebej za doseganje napredka pri zapletenih vprašanjih in ki se je tokrat prvič uporabil na področju socialne politike na evropski ravni.

V splošnem je konferenca o soglasju posebna oblika ugotavljanja javnega mnenja, pri kateri porota pripravi oceno socialno spornega vprašanja. Strokovnjaki z izbranega področja poroti predložijo dokaze, pri čemer jim lahko porota postavlja vprašanja, preden za zaprtimi vrati oceni dokaze in pripravi končno poročilo. Namen takšne konference je, da se razprava o spornih vprašanjih razširi prek domene posebnih strokovnjakov in interesnih združenj, s čimer se omogoči napredek pri oceni vprašanja za namene odločanja. Proces konference o soglasju na področju brezdomstva je začel potekati že v začetku druge polovice prejšnjega leta, ko je bila izbrana sedemčlanska porota (ali žirija), postavljena ključna vprašanja, na katera naj bi konferenca odgovorila, ter določeni različni strokovnjaki, ki naj bi na ta ključna vprašanja odgovarjali. Konference se je udeležilo tudi sedem udeležencev iz Slovenije, med njimi Primož Časl iz društva Kralji ulice, ki je bil v pripravljalnem procesu izbran, da iz »uporabniškega« vidika oz. prvoosebno odgovarja na prvo ključno vprašanje: kaj pomeni brezdomstvo.

Na konferenci v Bruslju se je 9. in 10. decembra lani zbralo več sto udeležencev. Vsi vnaprej vabljeni strokovnjaki, med katerimi so bili uporabniki, raziskovalci in strokovni delavci iz organizacij, ki delujejo na področju brezdomstva, so poslušalstvu predstavili svoje poglede na šest zastavljenih vprašanj, nato pa je sledilo njihovo zaslišanje, med katerim so jim postavljali vprašanja tako člani porote kot tudi poslušalstvo. Na koncu konference so imeli vsi člani porote svojo zaključno besedo, nato pa so se za dva meseca umaknili ter skozi proces diskusij oblikovali svojo »sodbo« oz. ugotovitve, pri katerih so se lahko uskladili. Ker so bili med člani žirije ugledni politiki, javni delavci in raziskovalci iz sedmih evropskih držav, naj bi njihova sodba predstavljala nekakšen (možen) skupen, soglasen pogled Evrope na ključna vprašanja brezdomstva, ki naj bi vnaprej omogočal gradnjo skupne evropske politike na tem področju. V nadaljevanju nekoliko skrajšano povzeto navajava sodbo oz. sklepe in priporočila žirije.

Kot odgovor na **ključno vprašanje št. 1 »Kaj pomeni brezdomstvo?«** je žirija menila, da je brezdomstvo zapleten, dinamičen in razlikovalen postopek z različnimi vhodi in izhodi ali »stezami« za različne posameznike in skupine. Žirija priporoča sprejetje Evropske tipologije brezdomstva in izključenosti s stanovanjskega trga (ETHOS), ki jo je leta 2005 začela FEANTSA kot skupni okvir opredelitve brezdomstva. ETHOS uporablja fizično, socialno in pravno področje »doma« za pripravo široke tipologije, ki uvršča brezdomne glede na štiri glavne tipe življenjskega položaja: brez strehe nad glavo, brez doma, življenje v negotovih stanovanjskih razmerah, življenje v

neprimernih stanovanjskih razmerah.

Odgovor žirije na **ključno vprašanje št. 2 »Končati brezdomstvo: Je to realistični cilj?«** zadeva stopnjo ambicije, ki mora podpreti strategijo EU glede brezdomstva. Žirija je zaključila, da je brezdomstvo velika kršitev temeljnih človekovih pravic, kar zmoremo in moramo preprečiti. Čeprav bo vedno obstajala možnost, da ljudje zaidejo v brezdomstvo, žirija meni, da lahko v okviru nacionalnih/regionalnih celostnih strategij glede brezdomstva neprestano preprečevanje in intervencijski ukrepi preprečijo, da bi ljudje zašli v brezdomstvo, in tudi zagotovijo hitre dolgoročne rešitve za brezdomne. Zato žirija meni, da se lahko brezdomstvo postopoma zmanjša in nazadnje tudi konča.

Pri **ključnem vprašanju št. 3: »So politični pristopi za reševanje stanovanjskih težav najbolj učinkovite metode za preprečevanje in spopadanje z brezdomstvom?«** žirija poziva k preusmeritvi od uporabe zavetišč in prehodnih nastanitev kot prevladujoče rešitve za brezdomstvo k pristopom za reševanje stanovanjskih vprašanj. To pomeni povečan dostop do stalnega bivališča in povečanje zmožnosti tako za preprečevanje kot za zagotavljanje ustrezne podpore ljudem v njihovih domovih glede na njihove potrebe.

V odgovoru na **ključno vprašanje št. 4: »Kako se lahko zagotovi pomembna udeležba brezdomcev pri razvoju politik glede brezdomstva?«** žirija poziva k odmiku od pristopov, ki brezdomce vidijo kot pasivne prejemnike pomoči, k pristopom, ki poudarjajo njihove pravice in avtonomnost. Žirija poziva brezdomne, naj se odločijo sodelovati pri odločanju o stvareh, ki vplivajo na njihova življenja, omenja nekaj pomembnih ovir, ki preprečujejo lajšanje polne udeležbe brezdomcev v postopkih odločanja, in podaja predloge, kako se spopasti z njimi.

Ključno vprašanje št. 5 »Do katere mere bi morali imeti ljudje dostop do storitev za brezdomce, ne glede na njihov pravni status ali državljanstvo?« zadeva dostopnost storitev za brezdomce, zlasti za priseljence, in tiste, ki niso državljani EU, ki se morda soočajo z ovirami zaradi pravnega ali upravnega statusa. Žirija poudarja, da je to vprašanje, ki postaja vedno bolj pomembno, prav tako kot razprave glede naraščajoče težave brezdomstva med priseljenci in tistimi, ki niso državljani EU, v številnih državah članicah. Žirija navaja, da v Evropski uniji nobena oseba ne bi smela obubožati, in poudarja potrebo po spoštovanju temeljnih človekovih pravic, ne glede na pravni in upravni status. Poziva k celostnemu pristopu glede položaja priseljencev in državljanov EU, ki se soočajo z brezdomstvom, kot rezultat spopadanja z ovirami, ki zadevajo pravni in upravni status. Žirija poudarja posebno odgovornost priseljenke politike pri preprečevanju takega položaja. Storitve za brezdomce se ne sme sistematično uporabljati kot nadomestilo za neskladne priseljenke politike, ki ljudi vodijo v položaj obubožanosti in brezdomstva. Prav tako se storitev za brezdomne ne sme uporabljati kot sredstvo za uravnavanje priseljevanja. Ponudnikov storitev za brezdomne se ne sme kaznovati za zagotavljanje storitev ljudem, ki so v stiski. Da bi povečali razumevanje tega vprašanja, žirija zaključuje, da je potrebna študija na ravni EU o povezavah med brezdomstvom in priseljevanjem ter glede mobilnosti ljudi v EU.

Ključno vprašanje št. 6 je »Kakšni naj bodo elementi strategije

EU o brezdomstvu?» Glavni zaključek žirije je, da v smislu nove Evropske strategije 2020 in zlasti Evropske platforme za boj proti revščini in socialni izključenosti obstaja potreba po ambiciozni *strategiji EU o brezdomstvu*, da bi uokvirila razvoj nacionalnih/regionalnih strategij v državah članicah in spodbudila napredek na področju boja proti brezdomstvu. Tako izstopajoči okvir EU kot tudi nacionalne/regionalne strategije morajo sprejeti celostni pristop, s katerim bodo združili pomembna področja, kot so stanovanjske in socialne zadeve, zdravje in zaposlitev. Imeti morajo ustrezno upravljanje, ki bo dovoljevalo vključitev vseh ustreznih zainteresiranih strani. Temeljiti morajo na dokazih, kar zahteva robustno zbiranje podatkov in raziskave, prav tako pa morajo biti osredotočeni na jasno določene cilje. V zvezi s predlaganim strateškim okvirjem EU žirija poziva države članice, naj določijo datume, ko bodo končale spanje na prostem in dolgotrajno brezdomstvo. Poleg tega morajo biti osrednje prednostne naloge preprečevanje brezdomstva, spodbujanje visokokakovostnih storitev za brezdomce in dostop do cenovno sprejemljivega stanovanja s podporo, s katero ga bodo ljudje lahko vzdrževali. Celostne strategije o brezdomstvu morajo upoštevati spremenljive profile brezdomske populacije. Na ravni EU mora strateški okvir podpreti, spremljati in usklajevati razvoj celostnih nacionalnih/regionalnih strategij v državah članicah z ustreznim okvirjem spremljanja, z močno agendo raziskovanja, z družbenoinovacijskim tokom, z vzajemnim učenjem in s

transnacionalnim programom izmenjav, s spodbujanjem kakovostnih storitev, trajnostnih povezav do možnosti financiranja v EU in vključevanja brezdomstva v ustrezna področja politik.

Konference o soglasju so posebno orodje za spodbujanje razvoja na področju kompleksnih vprašanj, kjer pomanjkanje vzajemnega razumevanja zavira napredek politike. Cilj političnih priporočil te konference je bil zagotovitev močne osnove za kontinuirani in povečani napredek pri vprašanju brezdomstva v Evropski skupnosti. Pisca tega prispevka meniva, da so zgoraj povzeta priporočila tudi za naš prostor še kako relevantna in da bi bilo treba tudi v slovenskem prostoru odpreti prostor za razpravo o teh šestih točkah oz. oblikovati slovensko soglasje o njih. To bo potrebno, da bi bilo mogoče narediti učinkovite korake v smeri oblikovanja slovenske nacionalne politike na področju brezdomstva, za katero sicer za zdaj ni videti znakov, da bi jih slovenska država želela narediti.

Pri pripravi poročila sva črpala informacije iz tega naslova, kjer lahko najdete še mnogo drugih gradiv v zvezi s konferenco: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=637&langId=en&eventsId=315&furtherEvents=yes>.

Bojan Dekleva in Špela Razpotnik

NEK AJ

cestnih

Bolj za šalo kot zares – recepta za brezdomstvo ni! Lahko pa vam povem svojo zgodbo, ob čemer mlajšim od 18 in starejšim od 99 priporočam prepoved branja vsebine! Ha, ha, malo humorja mi je očitno le še ostalo, ne glede na to, kaj vse sem preživel. Sem Igor X in zna se zgoditi, da se bomo večkrat slišali v tej reviji (KU). Sem 36 let star brezdomec in še nedolgo nazaj (3 leta) nisem bil na cesti. Imel sem lušno družino, sina in ženo, stanovanje, službo. Potem pa se je začelo vse nenapovedano rušiti. Začelo se je s finančnimi težavami, nato osebnimi in duševnimi in na koncu zakonskimi. V glavnem, k vragu vse skupaj. Saj vem, za prepir sta vedno potrebna dva. Res je, in niti ne nameravam izpodbijati tega dejstva. Želim vam le povedati, kako lepo je bilo, dokler je trajalo. Zelo težko mi je bilo preživeti prvo leto v »izgnanstvu«, če se tako izrazim, saj sem vsa leta preživel popolnoma drugače, naenkrat pa sem bil prisiljen biti bitko za preživetje. Tukaj je prva zima, ki te premrazi do kosti, pa prvi kos kruha, ki si ga moraš poiskati ali našicati. Skratka, težko mi je, pa prej nikoli ni bilo tako. Zato vas, dobri ljudje, lepo prosim, spoustujte to, kar imate! Večina se tega niti ne zaveda in se obnašajo kot pavi, dokler imajo perje, ko pa to odpade, lahko vsakogar doleti to, kar je mene in meni podobne.

Igor X

POLNI IN PRAZNI

Ste jih že opazili, ne? Take zvečno mokrimi očmi in čustveci na dlani. Vidiš jih enkrat, kako se opotekajo,

razrvani in prizadeti zaradi krivic in sploh teže tega življenja, tako tragičnega, kajneda. Drugič pa jih vidiš, kako vzravnano hodijo, se sončijo v družbi svetobera punc, in pojejo, tako rekoč in dobessedno, o prelestih tega istega življenja. Ja, ti so polni, kajti duša je v njih, silna, večja in bolj dojemljiva kot pri večini nas, ki sestavljamo tako imenovani folk, nezmožen globlje percepcije. Ja, mi počnemo zgolj vsakdanje stvari in delamo samo za preživetje. Prazni smo, pravijo.

Ampak, čakajte! Spopadanje z realnim življenjem je velikanska stvar! Lahko smo ponosni, mi, ki smo brez posebnih talentov, brez upanja na čast, celo zaničevani, pa vendarle proizvajamo veliko koristnega, s tem trgujemo in tako skrbimo, da se svet vrtil!

Jaz sicer o zadevi kar dolgo nisem imel izdelanega stališča. Okupirale so me lastne skrbi. Držal sem se priporočila, ki ga je sicer dal umetnik, vendar pameten, konkretno Voltaire – in obdeloval svoj vrt. No, bilo je ravno lani poleti, ko sta šla mimo moški in ženska, po videzu mlajša, vsekakor pa hvalevredno navadna. In ona je rekla:

»Ti, a veš, v našem podjetju so zaposlili kot soferja nekoga, ki je čist tak, ponotranjen!«

»Ah ne,« je rekel on. »Res nenavadno.«

»Kajneda!« je rekla ona. »Pomisli! In rekel je, da zbira ...«

Več ni bilo slišati. Odšla sta. Sofer, ki zbira ... Kaj neki?

Potem pa sem se vzravnaval in obstal, ves trd. Naj bo jasno: iskreno pozdravljam ne samo soferje, ampak vse delavce, zdravnike in župane, ki se lotijo slikanja z barvicami. In vsakogar, ki si kaj zapoje, in vsakogar, ki gre na ples. Hobij je za razumet. Ni pa razumljivo, kako neki more kdo od ponotranjenih ljudi dobiti službo, ki jo lahko opravlja čisto vsak! In zakaj neki se kdo od teh notranje bogatih sploh hoče zaposliti kot sofer?! Močno me je zaskrbelo. Seznanjen sem namreč z aktualnimi trendi. Dandanes umetniki, ki hočejo veljati za prave, ne slikajo in niti ne tešejo več! In med najodličnejšo muziko se šteje že premikanje klavirja po odru! Literatom pa prirejajo ovacije samo v primeru, če njihova dela čim manj opisujejo neka res, življenjsko zanimivega! In najsodobnejši, multimedijsko orientirani umetniki so očitno zmožni celo priti v vladno

garnituro, potem pa briti norce iz vsega!

Kako si potem takem ne bi mogel kdo od teh zadati naloge, da se bo infiltriral v uspešno podjetje, ga uničil, potem pa iz tega naredil t. i. performans!

Hvalabogu, tista dva sta se kmalu vračala mimo. Tedaj sem vprašal:

»Oprostite, kaj pa tisti zbira, vaš sofer?«

»Pomislite,« je rekla ona, »sponke za papir. Simpatično, kajne?«

Sponke za papir? Ja, pa še kakšen dokument mimogrede.

»Ne, ni,« sem zarohnel. »Fuknite prašca na cesto!«

Zoran Hočevar

PREMLADI ZA UMRET, PRESTARI ZA DELAT IN ŽIVET!

Najbrž bralce zanima, kakšni ljudje se zbirajo v centru Kralji ulice.

Želim vam pojasniti, da smo vmes tudi takšni povsem normalni, ki ne pijemo in celo ne kadimo. Z nami je narobe le to, da nismo ne tič ne miš. Smo izključeni in odrinjeni iz družbe, nismo blizu korita, ker smo premladi za upokožitev in prestari za delo, čeprav smo pošteno živeli in delali ter plačevali v pokojninsko blagajno. Sedaj ko smo ostali brez službe in tudi človeškega dostojanstva (počutimo se odveč kot deveto prase) ter potrebujemo pomoč, je ni od nikoder. Menim, da nas je še kar nekaj takšnih in drugačnih. Če imate podobne izkušnje, vas prosim, pošljite svoja mnenja na to temo.

Padla z lune

Sem Natalija in sem najmlajša brezdomka v mariborskem zavetišču za brezdomce. Opisala vam bom svojo zgodbo in to, kako sem pristala tu, kjer sem. Začelo se je nekako takole. Ko sem spoznala fanta, so se pojavile težave v družini. Moja mama ni bila zadovoljna z njim, saj je bila prepričana, da bom z njim trpela. Nikoli ni videla tega, kar sem doma postorila, ni videla moje pomoči. Nazadnje mi je postavila ultimatum: ali zapustim svojega fanta ali pa odidem od doma. Raje sem zapustila svoj dom kot pa fanta. Ker sem odšla sredi tedna, nisem

vedela, kam naj se zatečem po pomoč, zato sem najprej, še preden sem pristala v zavetišču za brezdomce, prespala pri kolegu. Nato sem odšla h koordinatorju mariborskega zavetišča in se dogovorila za bivanje pri njih. Tu sem že eno leto, topli obrok dobim trikrat na dan in ni mi žal, da sem tu. Popoldne preživim s fantom ali pa v knjižnici, kjer sem lahko ves dan, tako da mi nekako mine čas. Zadala sem si cilj, da si najdem sobico, toliko da bom na toplem. Sčasoma si bom našla še službo, ki si jo zelo želim, saj se z denarno socialno pomočjo ne morem preživljati. Zame in za mojega fanta bo veliko lažje, ko bova skupaj zaživela v najinem stanovanju. Tako se je začelo moje življenje brezdomke, ob tem pa lahko dodam samo to, da nikomur ne privoščim, da pristane na ulici.

Natalija Vute

MRTVOSLEDJE ALI »KJE JE TA, KI TOŽI?«

Če bi bili res skromni, ne bi za rep vlekli podivjanih konjev in poginulih mačk.

Pha!
Pospravili bi za sabo.

Karmiss

ANEKDOTE IZ PRODAJE

DOBER ZGLED

Pred Hoferjem pride k meni mati s približno tri leta starim fantkom, ki v roki drži vrečko. Mamica ga nagovori, naj jo da teti. Fantek mi jo res izroči, meni pa srce ne da: »Ne, gospa, kar imejte zase.« »Ampak saj to sem kupila za vas!« odvrne. V vrečki sta kruh in mleko. Ta gesta ne gre mimo mene, ne da bi me res ganila.

Tanč

TI, KI SI PRIDEN!

Deževna sobota je in jaz stojim kot običajno na svojem mestu in prodajam, prodajam, prodajam ... a nič ne prodam. Kadar je dež, se ljudje skrijejo pod dežnik in se delajo, da me ni. Po uri stanja na dežju pa se me le usmili starejša gospa in me vpraša, ali kaj želim iz trgovine. »Ti, ki si priden, tebi bom nekaj kupila.« Vstopi v trgovino in ko se vrne, mi prinese pravo pojedino. Pečenega piščanca, kruh in sok. Najlepša hvala, gospa, za sobotno kosilo.

Perice

PRIJETNO PRESENEČENJE

V teh mrzlih dneh sem prodajala Kralje pred Mercatorjem na Slomškovi, ko je mimo prišla stara gospa, mi stisnila v roke 5 evrov, ne da bi sploh kupila časopis, in me povabila na kakav v bližnji bar. Prav presenečena sem bila nad tem, da človeška dobrota pri nekaterih še ni izumrla. Dobri ljudje pridejo, ko jih najmanj pričakuješ.

Špela M.

VARNOSTNIKI IN ŠE ENKRAT VARNOSTNIKI

Imaš vse mogoče vrste varnostnikov. Nekateri ne delajo problemov pri prodaji, celo kakšen sendvič ali evro se najde pri njih, drugi pa iščejo vsako najmanjšo stvar, ki bi te diskreditirala, če ne celo osmešila. Take vrste varnostnik dela v City parku. Neki dan sem imel tam telefon s prazno baterijo in nisem imel polnilca s sabo, zato sem prijazno zaprosil prodajalca, ali ga lahko pri njem napolnim. Ta ga je vzel in ker sem imel čas, sem se odločil, da grem prodat tistih nekaj Kraljev, ki sem jih imel. Ker pa je padal dež, sem se postavil pod streho pred vhodom. Ni minilo niti petnajst minut, ko je bil varnostnik že pri meni. Prepovedal mi je prodajo. Odstranil sem se z namenom, da se čez kakih 20 minut vrnem. Ni vraga, je bil že nazaj. Tokrat sem raje odšel. Naslednjič niti nisem prodajal, skočil sem samo na

baletu. Še končal nisem, ko sem zaslišal trkanje na vrata kabine. »Varnostna služba,« se je predstavil glas na drugi strani. Vraga, še olajšati se ne morem, ne da bi mi težil! Tip mi je celo zagrozil, da ne bom smel hoditi v ta nakupovalni center, ker da sem moteč. S čim že? Tako vam, dragi prodajalci, želim čim manj ali pa, še raje, nič takih dogodkov.

Marko Nakrič

NIKOLI KRAVATARJEM

Ugotovil sem, da več kot ima človek premoženja, manj je možnosti, da bo kupil Kralja. Še najmanj možnosti pa je, da ga bo kupil nekdo, ki pride mimo v obleki in kravati. Tako da se s kravatarji niti ne mučim več, saj nimajo niti toliko obraza, da bi te pogledali in rekli: »Ne, hvala!« Za kravatarje enostavno ne obstajamo.

Perice

PRIVATNICA

Prodajam večinoma na bolj ali manj stalnem mestu pred nekim Mercatorjem. Zelo pogosto vidim gospo, ki pride nakupovat. Pripelje jo mož in vedno gre sama v trgovino, nakupi pa po navadi en voziček hrane in en voziček pijače. Kadarkoli do sedaj sem ji ponudil Kralja, se je obrnila vstran in ni nič odgovorila. Nekaj mi ni dalo miru, zato sem se odločil, da jo zaustavim in vprašam, ali je kaj narobe z mano oziroma zakaj me tako dosledno ignorira. Sprva me je malce debelo gledala, nato pa rekla: »Kaj pa prodajaš?« Povedal sem ji, da so to Kralji ulice, revija za pomoč brezdomcem, nakar je odvrnila: »Ojoj! Malo počakaj,« in se napotila proti avtomobilu. Vrnila se je z desetimi evri. Nemalo presenečen sem se ji zahvalil in od takrat naprej me vedno lepo pozdravi, ter vsak mesec kupi revijo.

Perice

USTVARJALNO DOGAJANJE

Torkovim slikarskim delavnicam so se po novem pridružili še četrtki, kjer izdelujemo bolj praktične izdelke, ki pa se jih prav tako dotakne naša umetniška žilica. Ideja se je porodila ob našem obisku Etnografskega muzeja, in to ravno na kulturni dan, kar se lahko vzame kot spodbuden začetek. Ob opazovanju zanimivih slovenskih izdelkov smo ugotovili, da bi lahko kaj takšnega počeli tudi mi, zakaj pa ne?

Tako trenutno slikamo karte za remi na lesenitnih podlagah, idej za nadaljnje kreacije pa je mnogo. En slikarski terek smo porabili za skice vzorcev na sprehajalnih palicah, se pa že veselimo pomladanskih četrtkov na klopah v Tivoliju, ko bomo realizirali idejo s pomočjo posekanih vej in nožičkov. Izbor dosedanjih izdelkov si lahko ogledate v **knjižnici Šiška od 23. marca do 17. aprila**.

Lepo vabljeni na naše delavnice slikanja ob torkih od 12h do 14h ter ustvarjanja praktičnih izdelkov ob četrtkih od 12h do 14h v prostorih društva Kralji ulice.

Umetniška žilica ni pogoj, se pa zna zgoditi, da se razvije – čisto nevede, ob naših zanimivih pogovorih in glasbenih željah.

Laura, mentorica

Remi karte

V naši kreativni delavnici je prav posebno živahno in enkratno vzdušje. Čisto vsi se tu dvakrat tedensko družimo z barvami, materiali, različnimi orodji in seveda med sabo. Vse izdelke pridno hranimo, jih postavimo na ogled, občudujemo in nasploh v njih uživamo.

Buda

NA »AUERJEVI« TELEVIZIJI

NET TV je povabil društvo Kralji ulice v Maribor na snemanje oddaje Pogovor tedna. Gostje oddaje smo bili Bojan Kuljanec (predstavnik društva KU), Ivan Cencelj (predsednik sindikata brezposelnih), Boštjan Cvetič (predstavnik MB Karitasa) ter naš prodajalec časopisa v Mariboru Goran Šrok, bolj znan po vzdevku Gogi. Tema tokratne pogovorne oddaje je bila brezdomstvo.

Bojan K.

Kot ste lahko ugotovili že iz naslova prispevka, sem bil poleg ostalih gostov vabljen na razpravo o socialni krizi oziroma problematiki brezdomstva, ki je v naši državi iz dneva v dan bolj razširjen pojav. Kriza je pač kriza, in to vsekakor ni nič novega. Malce pa sem bil presenečen ob podatkih iz ust Boštjana Cvetiča, ki je kot pravnik zaposlen na Karitas Maribor in pristojen za najbolj krizne primere brezdomstva. Postregel nam je s podatki, ki so osupnili celo mene. Brezdomstvo je drastično naraslo, saj po njegovih besedah skoraj vsak dan obravnava nove in nove ljudi, ki so na robu preživetja. Najbolj žalostno pa je spoznanje, da število iz dneva v dan samo še narašča. Ljudje ostajajo brez služb, brez stanovanj, skratka

brez možnosti, da bi kolikor toliko normalno živeli. Ko je enkrat tako daleč, se taka oseba pridruži brezdomcem, in takrat se začne pekel. V naših krogih je alkoholizem že kar nujen, če ne celo obvezen pojav. Novinec, ki se pridruži takšni družini, je cicibanček. To pomeni, da je hlapček in vsekakor tudi pijanček. To je morda slišati kruto, a je povsem resnično. Čarobnega življenja na ulici ni, vendar se tega marsikateri »novinec« zave šele, ko je prepozno. Velikokrat sem že napisal, da ulica potegne, saj ko te zgrabi, te ne izpusti več iz svojih krempljev. Vem, da je normalnemu človeku naš nenormalni način življenja zelo težko razumljiv. Ne trudite se ga razumeti, saj bi ga morali živeti. Na intervjuju sem to odkrito povedal, in sicer v smislu: izognite se v velikem krogu nam znanega klošarskega življenja. Seveda pa se avtomatsko postavlja vprašanje, kaj narediti, ko enkrat izgubiš delo in stanovanje, v večini primerov tudi družino. Le kaj lahko? Pridružiš se pač eni izmed naših družin in žaluješ za preteklim in sedanjim ter celo bodočim življenjem. Če kateri od vas misli, da mi nimamo nikakršnih problemov, je v totalni zmoti. Takšno življenje namreč živim že 23 let, zato vem, kaj vam skušam preko kolumn in intervjujev dopovedati. No, tudi naši politiki bi si morali dati

pregledati možgane, saj jih delavski razred drži na vrhu. Kaj pa ko tega ne bo več? Na NET TV smo poskušali povedati resnico, seznaniti javnost s problematiko brezdomstva. Brezdomstvo oziroma revščina je vsak dan večja in s takim načinom bo še večja. Sam se o svoji usodi ne utrujam kaj preveč, a ko vidim mlade ljudi, ki nimajo niti možnosti, da bi kaj zavozili, e, boga mi, to pa ni v redu! Zdaj lahko rečem samo še tole: intervju sem dal, povedal sem, kar sem si mislil, in to je to. Za konec pa še nekaj: honorarja za intervju ni. No, osebno sem zaslužil dva evra, ker sem prodal en izvod Kraljev. Pa naj še kdo reče, da nisem iznajdljiv osebek! Ampak šalo na stran, ker je problematika, o kateri sem govoril, zelo zelo resna zadevščina, je pa po drugi strani tudi res, da jo z malo več smeha pač lažje prenašamo.

Vaš in vedno vaš Gogi!

KRALJEVSKE VOLITVE

Kot vsako leto smo na letošnjo (skoraj tudi že koledarsko) pomlad dogajanje v našem centru popestrili z nujnim zlom, ki ga prinese politika, z volitvami, v našem primeru za novega predstavnika prodajalcev. Čeprav smo volitev na splošno vsi po malem siti, pa so omenjene kar pomembne. Funkcija predstavnika prodajalcev namreč še zdaleč ni postranska zadeva, temveč ravno nasprotno; je pomemben vezni člen med prodajalci in društvom, obenem pa tudi med kupci našega časopisa. Vsi kandidati za bodoče predstavnike so že podali svoje volilne obljube, s katerimi so snubili volivce k izbiri, volitve pa so bile v polnem teku do vključno 12. 3., ko se je rok za oddajo glasov iztekel. Zagotovo pa vas zanima, kako so se kandidati predstavili:

foto: arhiv KU

JAKOB HARISCH – Spremembe!

Sem Jakob in trenutno aktivno prodajam časopis Kralji ulice. Če bom izvoljen za predstavnika prodajalcev časopisa, se bom zavzemal predvsem za to, da se bo bolj reklamiral časopis v medijih (TV, radio), da bi s tem povečali njegovo prepoznavnost. Spremenil bi tudi naslovnico časopisa in zvišal letne nagrade za pisanje člankov.

foto: arhiv KU

BORIS MARAŠ – Kralji ulice pomagajo pri preživetju!

Moje ime je Boris Maraš, rojen sem 30. 11. 1962 v Brežicah. Časopis prodajam šele kratek čas, Kralji ulice pa mi pomagajo pri preživetju. Če bom izvoljen za predstavnika prodajalcev, se bom držal svojih nalog in vestno opravljal svoje delo.

foto: arhiv KU

LEOPOLD KOŠIR – Za vse iste pravice!

Sem Polde, časopis pa intenzivno prodajam približno pol leta. V času svojega mandata nameravam urediti nesoglasja med prodajalci glede lokacije prodaje. Poleg tega bi prepovedal nakup časopisa v velikih količinah, ki ga prodajalci naknadno vračajo ali

zamenjujejo (določil bi, npr., da se lahko vrne ali zamenja največ 10 časopisov). Poleg tega bi predlagal, da je najnižje št. časopisov, ki jih nekdo kupi, 10, saj s tem pokaže resen namen.

foto: arhiv KU

MARKO PAVLIN – Za moje volivce živeti ali pa umreti!

Sem prekleti idealist. Moj namen je ostalim prodajalcem pomagati in stati ob strani kot predstavnik, namazan z vsemi žavbami. Klošarji smo državni problem, ne pa samo in izrecno privatni, kot nam vsi po vrsti vbijajo v naše uboge in zmedene betice. Moja preventiva pred

recidivom je pisanje, šport ter pomoč sotrpinom. Zgledujte se po meni in recite stop. Vem, da odločitev ni lahka, vendar ste vi sami gospodarji vašega telesa, psihe in možganov. Samo močna volja po boljšem in uspešnejšem ter zdravem življenju vas lahko reši obupa in brezizhodnosti, v kateri se nahajamo. Jaz bi najprej dal našim izobčencem priložnost, da bi sebi in nam pokazali, kakšni so, in bi jih temu primerno obravnavali.

Za konec vam lahko zaupamo, da je naziv novega predstavnika prodajalcev prevzel Jakob Harisch.

foto: arhiv KU

DARKO PEŠL – Enakost za vse!

Moje ime je Darko in že drugič kandidiram za predstavnika prodajalcev. Če me boste izvolili, vam ne bo žal, saj vam bom pomagal na terenu, če boste slučajno imeli težave s prodajo. Prodajal sem tri leta, tega sem se lotil zaradi težav

doma. Zato razumem situacijo, ki te lahko doleti, ko zabredeš v droge. Hvala vam, če me boste volili.

NOGOMETNA PREIZKUŠNJA

18. 3. 2011 je potekal nogometni izbor za svetovno prvenstvo brezdomcev, ki bo letos v Franciji. Tokratni izbor je potekal v Ljubljani in sodeč po napovedi naj bi se pomerili ekipi brezdomnih ljudi Ljubljane in Socialni center Rog. Dobili naj bi se za bežigraskim stadionom v t. i. balonu. Vendar pa smo na srečanje prišli samo brezdomci, zato nam je selektor Igor povedal, da bomo pač igrali trije proti trem igralcem na en gol in z vratarjem v vratih in sicer po takšnem sistemu, kot ga igrajo na svetovnih prvenstvih brezdomcev. Igrali smo

približno 20 minut. Po končanem treningu so nas Igor ter Zdenka in Suzana iz Zavoda Socia povabili na pijačo in pico. Za nagrado pa smo dobili še reklamne majice. Igor nam je obljubil, da bomo odgovor, kdo vse bo odpotoval na SP v Francijo prejeli do 4. 4. 2011.

»Živčna vojna« se torej začinja.

Darko Gostan

Leto 2011 je Evropska skupnost razglasila za leto kolesa. V okviru tega se je v dijaškem domu Ivana Cankarja (DIC), dne 17. 3. 2011 odvila okrogla miza na temo iskanja možnosti in poti vključevanja mladih v družbeno življenje in sodelovanje o le-tem, ter otvoritev in začetek dela kolesarske delavnice in predstavitev knjižice BITI KOLO. Ob 16h so začeli z otvoritvijo kolesarske delavnice, ki bo obratovala vsak drugi četrtek popoldne, zreciklirali pa so tudi nekaj koles in nadaljevali z okroglo mizo, ki jo je vodil vzgojitelj prof. zgod. in sociol. Drago Pintarič, sodelovali pa so prof. dr. Rajko Muršič, mag. Mateja Demšič, akad. slikar Aleksij Kobal, doc. dr. Metka Kuhar in doc. dr. Špela Razpotnik, člani skupin Pozitiv, Recikel bicikel, ter dijaki. V tem prispevku se bom posvetil predvsem kolesu, kot alternativnem prevozu, saj v Sloveniji kar 45 odstotkov ljudi živi na območju s prašnimi delci prekomerno onesnaženega zraka, v EU pa je ta odstotek enak 28, zato je Slovenija prejela že več opozoril s strani Evropske unije. Ker živimo v času potrošništva in je mobilnost neke vrste statusni simbol, nas ne preseneča, da se je v urbanih okoljih uporaba avtomobila kot glavnega prevoznega sredstva povečala in se bo do leta 2030 dvignila z današnjih 800 milijonov na 1,6 milijarde osebnih avtomobilov. Prizadevanjem za promocijo uporabe koles v vsakdanjem življenju se je pridružila tudi Mestna občina Ljubljana z vključitvijo v mrežo mest, ki si prizadevajo pridobiti status mesta kolesarjev. Zanimiv projekt (Recikel bicikel) je v letu 2010 zasnovala tudi skupina ljubljanskih študentov. Kot mladinsko pobudo ga je prijavila in izpeljala v okviru evropskega programa Mladi v akciji. Skupina je začela koristno uporabljati zavržena, obrabljena kolesa, jih obnovila ter stilsko uredila, v mesecu marcu pa je recimo tudi podarila obnovljeno gorsko kolo študentki arhitekture iz Prage. Dve takšni obnovljeni kolesi bodo podarili kot glavni nagradi v

literarnemu natečaju, ki je potekal na spletni strani projekta. Zgodbe o raznoraznih kolesarskih dogodivščinah in izkušnjah ste lahko oddali do 1. 4. 2011. Po Sloveniji so izvedli tudi več delavnic na različnih javnih mladinskih dogodkih, kjer so mlade učili pozabljene veščine popraviljanja in servisiranja koles. Ideja o kolesarski delavnici v DIC-u se je razvila v letu 2009, ko je projekt BITI stekel. Glavni namen brošure BITI KOLO, ki je peta v seriji BITI je ozaveščanje mladih o pozitivnih straneh uporabe kolesa kot prevoznega sredstva, uporaba kolesa kot način zmanjševanja onesnaževanja okolja in približevanje mladih k zdravemu načinu življenja, oživitve koristnih ročnih spretnosti in sposobnosti obnavljanja starih stvari, ter načrtno urejanje funkcionalnega zemljišča okoli dijaškega doma DIC in postavitve kolesarnice. Dandanes je že preprosta menjava zračnice in plašča ali manjše tehnično popravilo najbrž kar problem za mladostnike, zato je takšen projekt resnično dobrodošel. Zbirali bodo tudi zavržena in obrabljena kolesa, jih obnavljali, dodali svoj pečat in jih podarjali naprej ali izposojali rezidentom DIC-a in bodo veseli vsakega kolesa, ki jim ga boste podarili. Zbirali bodo tudi prostovoljne prispevke, ki jih bodo namenili socialno ogroženim mladim v Sloveniji, tako da bodo za njih organizirali različne delavnice, ki bodo spodbujale kreativnost, zdrav življenjski slog, več gibanja, pridobivanje novih znanj ipd. Ob dnevu zemlje 22. 4. 2011, ki letos praznuje 40. jubilej, načrtujejo tudi tekmovanje v sestavljanju koles, ekipa DIC-a se bo pomerila z drugimi skupinami, ki so vključene v dejavnosti društva Recikel bicikel. Poleti bo potekala tudi mednarodna izmenjava v okviru projekta BITI, v kateri bodo sodelovali mladi iz drugih evropskih dežel. Ob video in gledališko plesni delavnici, bodo izpeljali tudi delavnico izdelovanja in popraviljanja koles, omogočili jim bodo seveda tudi kolesa, s katerimi bodo lahko raziskovali Ljubljano. Ti dogodki bodo med drugim opozorili tudi na pomanjkljivo urejeno kolesarsko infrastrukturo, čeprav moram priznati, da se le-ta v Ljubljani izboljšuje in nam že skoraj omogoča postati pravo kolesarsko mesto. Verjamem, da se veliko bralcev strinja z ugotovitvijo, da bi se morali in se moramo več voziti s kolesom. Ker je kolesarska sezona že pred vrati, bi lahko več dijakov, študentov in zaposlenih posegalo po kolesu in prispevalo svoj delež k zmanjševanju emisij, se na ta način več gibal in živeli bolj zdravo življenje. Ker so motorna vozila bistvenega pomena v naši družbi, je nesmiselno pričakovati, da se bodo zadeve drastično spremenile, lahko pa omilimo njihovo uporabo in kot posameznik po svojih najboljših močeh zmanjšamo njihovo uporabo. Vsekakor ima ta projekt možnost širitve in preskoka z interne kampanje na širšo lokalno skupnost Mestne občine Ljubljana. Naj še omenim, da zbirka knjižic BITI nastaja v okviru istoimenskega projekta. Loteva se vprašanj trajnostnega razvoja in bivanja v najširšem pomenu besede. Tematska področja raziskovanja so hrana, naravni viri, energija, reciklaža, zdravje, različne oblike onesnaževanja ipd. Namen projekta in knjižic BITI je ozaveščati mlade o resnosti izpostavljene problematike na globalni ravni, ter jih animirati za trajnostni način življenja in odgovorno potrošnjo v vsakdanjem življenju in lastnem okolju.

Več informacij lahko poiščete na spletni strani www.recikel-bicikel.eu.

foto: Maja Vžintin

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

POMEŠANE PRIORITETE

monika.buhancic@kraljiulice.org

Medtem ko smo se v Sloveniji znašli v precej hudi krizi in so postale socialne razlike nečloveške, ko se ljudje borijo za preživetje, Obalčane spravlja na noge novejši projekt župana Popoviča. Ta je namreč javnosti predstavil projekt z delovnim imenom »Capo Vista – Koper 2020«. Ta med drugim predvideva tudi gradnjo prireditvenega prizorišča, široke sprehajalne ploščadi in garažne hiše, ki bi zdaj neizkoriščenemu in dokaj degradiranemu območju med koprskim Mandračem in Žusterno vdahnila novo dušo.

Takšne zamisli pa že nekaj časa dvigujejo prah med nekaterimi posamezniki in civilnimi združenji, ki se ne strinjajo z načinom, kako so se v Mestni občini Koper (MOK) lotili obveščanja javnosti o ključnih načrtih, ki bodo po njihovih besedah korenito posegli v življenjski prostor prebivalcev. Podobno kritični so tudi do izvedbe gradbenih del, za katera trdijo, da ne upoštevajo zakonitosti tamkajšnjega naravnega okolja, ne strokovnih študij o oporečnosti mulja in stremijo predvsem k pozidavi obale. Prav pomanjkanje informacij o projektih vse pogostejše sproža kritike, da ti ne upoštevajo načel trajnostnega razvoja in smernic sodobnega urbanizma. Po načrtih italijanskega arhitekta Tobia Scarpe, ki mu je koprski župan Popovič zaupal pripravo idejnih projektov ureditve priobalnega pasu, bo Koper do leta 2020 bistveno spremenil zdajšnjo podobo. Novo idejno zasnovano je Tobia Scarpa predstavil na sedežu družbe Benetton v Trevisu, kjer je vodstvo koprsk občine sprejel tudi gostitelj Luciano Benetton. Čeprav je koprška obala že danes videti bistveno drugače kot pred, denimo, 30 leti, po napovedih župana Popoviča preobrazba Kopra še ni končana. Tik ob starem mestnem jedru naj bi na umetnem otočku zrasla

140 metrov visoka stolpnica, pravzaprav hotel v obliki svetilnika. Zdajšnjo tržnico je Scarpa razširil na 1.500 kvadratnih metrov, poleg tega pa v garažno hišo, pod veliki trg, ki se naslanja na morje, spravil še 2.000 parkirnih mest. Sodobno si bo tu podajalo roko z zgodovino, je prepričan Scarpa. »Na eni strani je poudarek na tehnologiji, na drugi pa imamo zgodovino in kulturo. Potrebujemo oboje. Če je le mogoče, moramo razvijati prvo in ohraniti drugo. Če nam bo to uspelo, bomo imeli mesto, ki bo živelo,« je povedal za Odmeve. »Mislim, da je uresničitev načrtov mogoča že pred letom 2020. Problem je le v nujno potrebni dokumentaciji, za čemer pa stoji država,« je povedal Popovič. Scarpa, ki je že 30 let hišni arhitekt družbe Benetton, je idejne načrte ob navzočnosti župana Popoviča predstavil tudi predsedniku uprave Lucianu Benettonu. Pri iskanju vlagateljev za projekt Capovista 2020 je lahko to za Mestno občino Koper le dobra novica. Torej vse lepo in idealno. Vendar le dotlej, dokler ne slišimo še drugih in drugačnih mnenj. Županu se očita veliko stvari. Mene osebno je zmotilo denimo dejstvo, da je med drugim komentiral projekt kot velikanski potencial za prihodnje zaposlitve. Zakaj je pa potem idejni načrt zaupal tujcem in ne domačim strokovnjakom? Ali Slovenci nimamo dobrih in strokovnih arhitektov? Dvomim, saj jih je kar nekaj, ki so prejeli priznanja in nagrade. Torej nekakšno protislovje že v štartu. Civilne iniciative in združenja pa županu očitajo predvsem nepodkovanost tujih arhitektov in nepoznavanje terena. »Poleg tega je tu še en problem, ki ga g. arhitekt menda ne pozna; Koper praktično leži na izsušenem morju, zato ima gradnja na takem terenu svoje zakonitosti. To je pač gradnja na

Primorska.info

močvirju in tereni okoli dvorane Bonifika so že čisto deformirani, vsa zadeva se pogreza za nekaj centimetrov letno (podobno kot NS Rudnik v Ljubljani), tako da ne vem, kako to, da si je gospoda zamislila postaviti tako glomazen objekt na takšen teren. Poleg tega se pogreza tudi komaj zgrajen Planet Tuš. Koprsko mestno jedro bi moralo ostati središče dogajanja, objekti v nekdanjih zasutih solinah pa bi morali biti nizki in spremljevalne narave z velikim številom zelenih površin. To, kar se sedaj dogaja v Kopru, je šolski primer, kako se zadeve ne bi smele voditi,« je le eden izmed komentarjev (primorska.info). Dejstvo, da ob vseh načrtih in novogradnjah na MOK ni bilo razpisa za neprofitna stanovanja že od davnega leta 2007, pa jezo domačinov samo še bolj podžiga. Pa tudi nezmožnost, da izvolimo novega (ali pač starega) župana, je v Kopru trenutno najbolj aktualna razprava. Koper imam rada ravno zaradi starega istrskega videza in proti novim načrtom nimam nič, bojim se le, da bomo namesto primorskemu biseru Piranu vedno bolj podobni Dubaju. Malce za spremembo tokrat Vi potegnite koga za nos ... pa vesel 1. april.

Vaša Biba

BREZDOMEČ PODPISAL POGODBO Z MANCHESTER UNITEDOM

Angleški Manchester United je od portugalskega kluba Vitoria de Guimaraes za 7,4 milijona funtov odkupil napadalca Tiaga Manuela Diasa Correio, bolj znanega kot Bebe. Bebe pravi: »Zelo sem srečen. Od nekdaj sem sanjal, da bom nekega dne igral za enega od večjih klubov. Sedaj so se mi sanje uresničile. Nogomet spreminja življenje, zelo!« Njegova nogometna zgodba se je začela, ko je živel v zavetišču za mlade Casa do Gaiato na obrobju portugalske prestolnice. S še tremi fanti je bil povabljen

k igranju nogometa s CAIS, partnersko organizacijo svetovnega pokala za brezdomce, kasneje pa je igral še v amaterski (Loures) in tretji ligi za portugalski klub Estrela Amadora, ko je – star dvajset let – podpisal pogodbo z enim največjih klubov na svetu. Vsekakor zgodba o uresničenih sanjah, vredna Disneyjevega dokumentarca. Povzeto po Yahoo sports.

Peter Pitambar Pangerc

URBANI VRTOVI OBILJA - 2. POROČILO URBANIH BRAZD

018
KRALJI
ULICE

Dva meseca je, odkar smo v ubrano mrežo mariborskega življenja začrtali prvo brazdo. Na ekološkem polu razvijamo različne modele trajne lokalne preskrbe, da bi skrajšali pot »od vil do vilic«, premišljujemo o delovanju semenske banke, ki bi ohranila lokalno naravno-kulturno dediščino v obliki semen avtohtonih in tradicionalnih vrst poljščin, sadja, zelenjave, in raziskujemo možnosti vzpostavitve sistema izmenjave semen. V okviru ekološkega pola si tudi prizadevamo vzpostaviti urbane vrtove, in prav temu delu namenjamo tokratno poročilo Urbanih brazd o našem ustvarjanju Evropske prestolnice kulture, Maribor 2012.

Vsaka kriza, gospodarska, ekološka pa tudi vojaška, terja od nas kreativni napor v smeri novih invencij za življenje. Leta 1917 je zaradi vojne vihre, pomanjkanja delovne sile na poljih in prevoznih sredstev, ki so jih množično potrebovali na frontah, proizvodnja hrane drastično upadla in Evropi je grozila prehranska kriza. Tako v ZDA kot v Evropi so vlade sprožile obširno kampanjo in na javnih in zasebnih zemljiščih, v parkih in zelenicah v mestih in njihovi okolici je zrastle preko pet milijonov t. i. vrtov zmage. V drugi svetovni vojni je bil prispevek skupnostnih vrtov odločilen za preživetje prebivalstva Evrope in Severne Amerike. Samo v ZDA je bilo v obdelovanje vrtov zmage vključenih 20 milijonov ljudi, ki so ustvarili 40 odstotkov vse proizvodnje zelenjave

v državi. Po vojni je število vrtov sicer upadlo, a ob soočenju z novimi krizami je urbana hortikultura ponovno zacvetela in blažila pomanjkanje v mestih. Ko je Sovjetska zveza leta 1989 tonila v propad, je sesutje vzhodnega bloka povzročilo kolaps industrijskega kmetovanja na Kubi, ki je bila odvisna od sovjetske nafte. Kubansko ljudstvo je vstopilo v »posebno obdobje«, ko ni bilo več pogonskega goriva za prešteviline traktorje in tovornjake, prav tako ne gnojil in škropil, ki so napajala plantaže industrijske pridelave monokultur. Z gospodarsko krizo in podhranjenostjo mestnega prebivalstva se je kubanska vlada spopadla s podeljevanjem zelenih urbanih površin v brezplačno uporabo kolektivom meščanov. Ob vrtcih, šolah, javnih ustanovah, na zelenicah, zapuščenih gradbiščih so zrasli skupnostni ekološki vrtovi, ki še danes sooblikujejo podobo kubanskih mest. Gospodarska kriza, ki se je leta 2009 razširila po zahodu, je na dan privlekla stare prakse samooskrbe prebivalstva in na trati pred Belo hišo je predsednik ZDA obudil predsedniški vrt in sprožila se je nova državna kampanja, tokrat imenovana vrtovi preživetja. Skoraj istočasno, ko je Obama pred novinarji okopaval vrt predsedniške palače, je ljubljanski župan Janković osebno izgnal na stotine vrtničkarjev. Z njihovim izgonom ni bil uničen le njihov dolgoletni trud za ureditev vrtov in pridelki, ki so jim omogočali lažje preživetje v soočenju z ekonomsko stisko, ampak so bile potrgane tudi vezi med vrtničkarji, ki so se pletle na nekdanjih vrtovih. Na pogorišču vrtov so se rodili novi potrošniki v nakupovalnih centrih. Kot obliž na rano mesta je ljubljanska oblast enainšestdesetim srečnežem dodelila vrtničke na območju, ki je več kot 10-krat manjše od tistega, kar je nekoč oblikovalo vrtničkarsko skupnost. Med 50 in 150 m² »veliki« vrtovi so po uredbi dodeljeni v zakup le posameznikom, in to po tako visoki ceni (z obratovalnimi stroški v povprečju 160 evrov na leto brez lope), da je v nasprotju z vsako zdravo presojo in zmožnostmi tistih, za katere vrtovi pomenijo možnost dostojnejšega življenja. In kaj imajo vrtovi zmage, kubanski ekovrtovi, vrtovi preživetja in Jankovićevo »urejanje« vrtov opraviti z Urbanimi brazdami in Mariborom –

Evropsko prestolnico kulture?

Iz opisanih primerov iz tujine se lahko učimo, kako je treba spodbujati in omogočati urbano vrtnarstvo, iz ljubljanske restriktivne prakse pa, kako ne smemo postopati.

V Mariboru želimo ustvariti take vrtove, ki bodo prepletali vse funkcije urbanih vrtov:

- ekonomsko (oskrba s svežo hrano predvsem revnejše populacije),
- ekološko (obnova organskega materiala, nižanje transportnih stroškov, zniževanje transportnih emisij onesnaževalcev),
- družbeno (krepitev socialnih vezi lokalnega prebivalstva, organizirano povezovanje, usmerjanje k skupnim konstruktivnim ciljem in posledično nižanje stopnje kriminala),
- kulturno (višanje zaznavnih kvalitiet prostora, odvrčanje tvorjenja divjih odlagališč, izjemna izobraževalna vrednost, predvsem za otroke in mladino).

Zato smo pripravili in predali Mestni občini Maribor smernice za ureditev novih območij za vrtove, ki bi jih upravljala organizirana skupnost vrtničkarjev. Izbrana območja družijo izjemno gosta poselitve, že obstoječi vrtovi v neposredni bližini in še neizkoriščeno območje. Prav tako smo navezali stik z vrtcem, šolo, domom za starejše občane, s katerimi bomo poskusili urediti njihove vrtove, ki jih bodo lahko uporabljali v izobraževalne in tudi v rekreacijske namene. Pri vseh naštetih vrtovih pa je osrednjega pomena, da nastajajo z ljudmi, v postopku sodelovanja vseh vpletenih in ob upoštevanju njihovih potreb in želja.

V mariborskem urbanem tkivu se že danes razprostirajo številni vrtovi, ki tvorijo bogastvo mesta. V Urbanih brazdah želimo to bogastvo ohraniti in nadgraditi z najboljšimi svetovnimi praksami, prilagojenimi okolju in ljudem, ki soustvarjajo mesto ob Dravi. V imenu kolektiva Urbanih brazd,

Matej Zonta

KU PRI LJUBLJANSKEM NADŠKOFU

KU: Kakšen je nauk, ki ste ga dobili iz mariborskih zadev?

Gospod nadškof dr. Anton Stres: Naukov je več, saj je bila zadeva zelo kompleksna. Vsekakor pa je treba biti v svojih ukrepih zelo odgovoren in zelo previden. Bolje je tvegati manj in imeti manj kakor pa z velikim tveganjem – še posebno, če ne gre za lastna sredstva – postavljati stvari v nevarnost.

KU: Kakšno je vaše mnenje o gospodarstvu?

G. nadškof: Gotovo ni ideal dežele, da bi ljudje živeli v pomanjkanju. Gospodarstvo mora vedno biti v službi ljudi. Imamo pravico, da živimo dostojno in ne trepetamo za jutrišnji dan. Poleg sredstev za preživetje jih mora biti dovolj tudi za kulturno, umetniško in duhovno življenje.

KU: Gospodarstvo ne deluje v tej smeri.

G. nadškof: Žal ne, vendar zloraba še ne pomeni, da je treba pošteno stvar ukiniti, da je brez vrednosti. Vsaka stvar se lahko zlorabi.

KU: Kako urediti, da bi bilo gospodarstvo v službi ljudi?

G. nadškof: Tu pride država s svojimi zakoni in zakonodajo. Res je, da se trudi za socialno državo, vendar je v zadnjih dvajsetih letih precej nazadovala. Socialna država je država, ki pusti tržišče svobodno, ker moraš produkte najprej pridelati, da jih potem lahko deliš. Ne moreš deliti, če nimaš. Najprej moraš ustvariti. To je realizem. Potem pa lahko deliš, in država deli največkrat tja, kjer je to potrebno. Temu se reče socialna država, ki je stvar Evrope, drugje tega ne poznajo. Podpreti je treba dobre ljudi.

KU: Kakšno je vaše mnenje o dogajanjih v S. Afriki?

G. nadškof: Hudo bi bilo, če bi za vsemi temi nemiri stale sile islamskih skrajnežev. Če pa so to demokratične sile, ki si želijo svobode, potem je to dobro. Njihova miselnost bo postala demokratična, kar je v našem interesu, saj so naši sosedi. Vendar opreznost ni odveč!

KU: Zakaj je komunizem propadel, čeprav je bil socialno usmerjen?

G. nadškof: Ker je premalo skrbel za produkcijo in bil neuspešen v ustvarjanju. Kot že rečeno, moraš najprej ustvariti, da lahko deliš. Za ustvarjanje je treba pustiti proste roke, dati svobodo.

KU: Kje se je sprl s pogledi Cerkve, saj ste enako (socialno) usmerjeni?

G. nadškof: Socialna država je iznajdba krščanstva in krščanskih politikov z začetka 20. stoletja. S komunizmom smo se razšli na točki svobode.

KU: Gledate TV?

G. nadškof: Bolj redko, saj sem večinoma okrog po župnijah. Pogledam pa dnevnik, debatne oddaje, oddaje o duhovnosti ... Odvisno od aktualnih zadev. Spremljam nacionalko.

KU: Revije in časopisi?

G. nadškof: Berem spletne časopise.

Naslovnice in glavne strani vseh glavnih časopisov, da sem pač informiran.

KU: Radio?

G. nadškof: Nacionalni radio in Radio Ognjišče.

KU: Kakšno je vaše mnenje o slovenskih medijih?

G. nadškof: Splošna ugotovitev, ne samo moja, ampak tudi mnogo drugih ljudi, je, da so premalo pluralistični. Premalo je raznolikosti, preveč so si podobni. Slovenski bralec težko uresniči načelo, da je treba slišati obe plati zvona. Nevtralnega časopisa ni. To bo možno šele v prihodnosti. Ljudje smo redko nevtralni, saj je nevtralna pozicija zelo krhka.

KU: Na TV predvajajo videospot Katje Šulc z naslovom I love you you scream, ki se konča z Jesus loves us. Kaj pravite o njem?

G. nadškof: Tega spota sicer ne poznam, če pa je na koncu sporočilo, da nas ima Bog/Jezus rad, je to temeljno sporočilo krščanske vere. Ker nas Bog ljubi, nam pošlje Jezusa za brata. Jezus je šel v svoji požrtvovalnosti do konca.

KU: Jezusu očitajo, da se je odločil trpeti, namesto da bi se z grehi soočil in jih odstranil.

G. nadškof: Njegovo trpljenje in njegova smrt nista zadnja beseda. Jezusova zadnja beseda je vstajenje.

KU: Kaj berete?

G. nadškof: Oh, trenutno berem in prebiram kar nekaj knjig. Od strokovne literature Božjo cerkev, od poezije Andrej Capuder: Rimski soneti, ki je pravkar izšla pri Mohorjevi družbi, od patra Pavleta Jakoba: Religiozne pesmi in seveda zadnjo knjigo od papeža Benedikta XVI: Luč sveta. To so mi zanimiva branja.

KU: Najljubša knjiga?

G. nadškof: To pa težko rečem. Najlepša knjiga? Bolj so avtorji kot knjige. Gotovo je na prvem mestu Dostojevski, potem Tolstoj. Pa Thomas Merton, Američan. Njegova avtobiografija mi je zelo veliko pomenila. Pa Yves Saint Exupery ... in pesniki slovenske moderne.

KU: Mnenje o slovenski kulturi?

G. nadškof: Je v trenutku razpršenega iskanja. Čas pokaže, kaj zdrži in je nekaj vredno. Produkcija je velika, kaj ima vrednost, pa se bo videlo čez pol stoletja.

KU: Naloge Cerkve v 21. stoletju?

foto: Peter Pitambar Pangerc

G. nadškof: Razmere se spremenijo, naloge so približno iste. Oznanjanje in pričevanje Jezusovega nauka ostane. Vera ni več osrednja stvar vsakdana, je bolj plavanje proti toku, ki teče v smeri ukvarjanja z ekonomijo. Ljudje, ki mislijo s svojo glavo, in heroji so redki. Zato je potrebno ustanavljanje manjših verskih skupin za medsebojno versko podporo.

KU: V Nemčiji dva odvetnika tožita papeža, ker naj bi ta širil aids s prepovedjo uporabe kondomov in tako škodil ljudem. Omenjata tudi ostale spolne zlorabe.

G. nadškof: Za to sem slišal. Vprašanje je, kaj je resnično za vsem tem, vendar ne verjamem, da bo ta obtožba uspela.

KU: Katero spolnost cerkev odobrava?

G. nadškof: Zakonsko, med možem in ženo.

KU: Zakaj ste kristjan?

G. nadškof: Zaradi treh resnic, ki jih nobena druga religija ne pozna. Prva je, da nas Bog nima rad samo od daleč, ampak postane eden izmed nas. To je najvišji izraz solidarnosti. Druga resnica je smrt, ko Jezus umre zaradi ljubezni do nas. To je najvišje žrtvovanje. Tretja resnica je vstajenje, ko večna ljubezen premaga greh in smrt in rodi novo življenje.

KU: Kaj pa muslimani?

G. nadškof: So naši bratje. Vsi verujemo v enega Boga, imamo skupne vrednote in skupne korenine v preteklosti. Nesoglasja so bolj stvar redkih posameznikov kot kolektiva.

KU: Problem svetosti Cerkve?

G. nadškof: Cerkev ni elitna družba, vanjo se ne vstopi potem, ko si že dosegel neko visoko stopnjo. Cerkev je za vse ljudi. Vsi ljudje potrebujemo Boga. V cerkvi smo, ker si želimo izboljšave, ne ker bi bili popolni.

KU: Pomen velike noči?

Pomen velike noči je Jezusovo vstajenje, in to je prekrasna stvaritev. Bog se ni užaljen umaknil, ampak je odgovoril s še večjo ljubeznijo, in to je velika noč – zmaga ljubezni in življenja nad smrtjo. Vašim bralcem želim veliko upanja. Upanja, da dobro zmaga nad slabim.

KU: Najlepša hvala za intervju.

Peter Pitambar Pangerc

Gostujoči kolumnist:
Roman Kuhar

ZASTONJ KOSILO

foto: Simon Maljevac

020
KRALJI
ULICE

Ko sva se pred leti končno preselila iz »hotela mama« in si pri svojih tridesetih lahko privoščila nekaj čisto svojih kvadratnih metrov stanovanja v Ljubljani, sva kaj hitro podlegla »dobronamernim nasvetom« prodajalk v trgovini, v kateri sva kot prišleka v nov kraj začela nakupovati vsakdanje potrebščine. »Gospod, a nimate kartice? Pa se vam splača, veste. Zbirate pike in imate popuste.« Podlegla sva in si dala narediti družinsko kartico za nakupe (bržkone malce tudi zato, da bi sebi dokazala, da sva zdaj res v svetu »odraslih ljudi«). Kartico sva pridno nosila s seboj k vsakemu nakupu, čeprav se nama ni zdelo, da bi bili nakupi kaj cenejši. Resda so nama kdaj in kdaj odšteli kakšen cent od vrednosti izdelka, ki je bil takrat v akciji, kaj drugega pa od tega nisva imela. Ker sva vse prevečkrat videla, kako kakšne mamke in dediji na blagajni dodatno kupijo še malenkosti, ki jih sicer ne potrebujejo, a jih k temu uspešno pripravijo blagajničarke – »Joj, manjka vam samo še pol evra, pa dobite še eno piko!« –, sva bila trdna v svojih stališčih in nisva dokupovala ničesar, česar ne bi zares potrebovala ali hotela. In potem je končno prišel tisti veseli dan, ko lahko pridno zbrane pike pretopiš v denar (ki ga moraš, kakopak, zapraviti v tej isti trgovini). »Danes nakupujeva zastonj,« sem slavnostno razglasil in se zapodil med police. Stvari so kar same letele v voziček in občutek je bil super: »Vse tole bom dobil zastonj.« Resda me je nekje iz ozadja malce črvičilo, češ, nič ne gledam, kaj mečem v voziček ... ampak, hej, tudi če bo šlo malo čez običajen znesek, bo glavnina vendarle zastonj. Račun je pokazal skoraj podvojeno vrednost običajnega nakupa. Tako torej deluje tale trgovska psihologija, sem si rekel. No, osel gre samo enkrat na led ... zato naju pri naslednjem »zastonjskem« nakupu ne boste dobili! Spet sva pol leta pridno zbirala pike in na »veseli dan« v trgovino odšla z novo strategijo: zapravila bova samo toliko, kolikor je vrednost zbranih pik. Ma, me je bilo malo sram, ko sem po štacuni hodil gor in dol z mobilom, s katerim sem sešteval vrednost zbranih blaga in nekaj tetic me je malo čudno pogledalo, pa kaj potem? A glej ga, zlomka, ko sva prišla na blagajno, je bil račun drugačen – nižji od tega, kar bi si lahko privoščila zastonj. Izkazalo se je, da pijača, ki sva jo kupila, ni pakirana z dvanajstimi steklenicami, ampak z osmimi – in ker sem znesek

pomnožil z dvanajst, je bil izračun napačen. Skorajda sem se že obrnil, češ, samo sekundo, stečem še po eno stvar, pa so me od te moje namere odvrgli z dolgočaseni, a ubijalski pogledi ljudi, ki so za nama stali v vrsti. Ni šans, so mi rekli, ne da bi dejansko to izgovorili. Spremenil sem se v kuro brez glave ... in v zmedu pritrčil temu, kar je predlagala blagajničarka: »Gospod, se vam ne splača unovčiti pik. Danes tole plačajte, pa pridite še enkrat, saj pike veljajo še dva dni.« In sem spet padel na foro ... ter čez dva dni kupoval mleko (mleka nikoli ni dovolj, a ne?), ki ga v resnici takrat nisem potreboval. In ker z mlekom nisem uspel priti do obljubljenega zneska, sem zraven kupil »še kar nekaj«. Kot poklapan cucek sem šel iz trgovine, razočaran sam nad seboj in nad dejstvom, da nisem nič drugačen kot moja mama, ki sem ji ves čas očital, da jo v trgovini »nategujejo s tistimi pikami in popusti«.

Kartice so se v naslednjih letih razbohotile in človek skorajda ne more več kupiti stvari, ne da bi zraven kazal še kartice pa račune iz prejšnjega tedna, pa torkove in četrtkove popuste, pa zbrane pike, za katere potem kupiš za dvajset odstotkov cenejšo stvar, ki je sicer ne bi kupil, ampak, hej, ko je pa dvajset odstotkov cenejša ... in tako naprej v neskončnost. (V isto smer se širijo tudi čakalne vrste v trgovinah: preden tetic ali strici na kasi obkljukajo vse pike, odštejejo vse popuste in – po možnosti – na pomoč pokličejo sodelavko, češ »kako že to naredim?« ... odteče veliko dragocenega časa.)

Absurdna so tudi pisma, ki jih – na osnovi zvestobe! – dobivamo na dom. Pred časom mi je ena od trgovin navdušeno poslala pošto, v kateri mi je sporočila, da so me za mojo zvestobo in vse nakupe v preteklem letu v njihovi trgovini nagradili z 0,75 evra (številka je bila zapisana v veliki in odebeljeni pisavi). A se vi malo hecate? Za 0,75 evra sem vam posredoval svoje osebne podatke, s katerimi delate analize trga in na osnovi katerih me cuzate vedno, ko me le lahko. Za 0,75 evra sem prodal svoje dostojanstvo?!

Nekaj je bilo treba narediti. V naslednjih mesecih, priznam, nisem vedno uspel reči »ne«, ko so mi ponudili kartico (»Gospod, vam bomo popust že kar danes računali, samo tole izpolnite ...«), sem pa zato zanalasč na njihove pristopne izjave zapisoval napačne podatke. Pri spolu sem obkrožil »ženska« (in ena od trgovin mi zdaj vljudno pošilja reklamo, naslovljeno na »gospa Roman Kuhar«), telefonski številki sem dodal še eno številko, tako da je bila neveljavna, pri elektronskem naslovu pa sem zapisal notyourbusiness@gmail.com (v prevodu: kaj-vas-briga@gmail.com). (Upam le, da tak naslov resnično ne obstaja – in če obstaja, se lastniku iskreno opravičujem za ves reklamni junk mail, ki ga dobiva namesto mene.)

Temu sistemu težko pobegneš. Ne moreš kar enostavno izstopiti. Lahko pa – kot je nekoč pisalo na steni enega od blokov v Ljubljani – namesto olja v motor kapitalizma natrosiš pesek. Pa čeprav z neumnimi potrjenimi informacijami na pristopnih izjavah ali odločnim »ne« ustvarjanju lažnih potreb, ko ti ponudijo kartico, s katero navidezno sicer dobiš nek popust, a računica je vedno na strani kapitala. Vse, kar dobiš, boš slej ko prej nesel nazaj v isto trgovino. In še kaj čez. Ali kot pravi britanski pregovor: ni zastonj kosila.

foto: Peter Brumbar Pauger

foto: osebni arhiv

Pamflet:

**IMAM SVOJE
MNENJE, PA SE Z
NJIM NE STRINJAM**

GADAFI IN YU

Kaj imata skupnega Libija in bivša neuvrščena Jugoslavija? Moamerja el Gadafiga, ki se zdaj bori v Libiji za obstanek. Šolal se je v vojaški šoli v Bileči. Predsednik vlade in on se nista dogovorila, zato poslov z Libijo ne bo. Total. Kaj pomaga malo delo, brezposelni in revni, celo brezdomni bodo na istem, kot so, naše šolstvo nazaduje, iz te sončno alpske države bi morali narediti psihiatrični zapor, ukiniti šolstvo, alkohol, zdravstvo, vojsko, policijo, vse, kar žre denar. Skratka narediti popolnoma avtokratsko državo na kubik. Predsednik je ob uglednem jubileju 130 let psihiatrije na Kranjskem obiskal UPK Polje, pacienti so dobili ribo in krompir, sicer pa so šele ob razpadu bivše države uvedli vegetarijanske jedilnike. Plesalo, jedlo in pelo se je pozno v noč. Psihiatrija pa bi nam morala biti zgled reda, kaznovanja in totalnosti, nič pitja piva. Tako kot v Libiji, ki pač gre, kamor gre, na žalost. Horuk v nove čase, pa saj to je le 1. april.

Črtomir Clonsky

Tanja San in Muzza

KRALJICA IN KRALJICA

KRALJICA

STOPALA BI NA TVOJE PRSTE, KO BI PLESALI.

IN TI BI MI REKLA »DEJ ŠE«.

SPRAŠEVALA BI SE, KAKO POGOSTO TE SMEM SLEČI.

IN TI BI REKLA »DEJ ŠE«.

ODPRLA BI SVOJA ČRNA VRATA IN PONAVLJALA NAJBOLJŠE KOMADE OD SIE.

IN TI BI REKLA »ŠE«.

PROSILA BI TE, DA NAJU NARIŠEŠ, KO SE LJUBIVA.

IN TI BI REKLA »WE SHOULD DO IT ONE MORE TIME TO CATCH EVERY MOMENT«.

GLEDALA BI SVOJEGA NAJLJUBŠEGA BUDO IN ZAŠEPETALA TVOJE IME.

IN TI BI REKLA »POSKUSI ŠE ENKRAT«.

SKORAJ BI TI PUSTILA, DA UPORABIŠ IME CHARLIE.

IN TI BI REKLA »TRY TO DO IT ONE MORE TIME«.

IN JAZ BI DODALA »ZAENKRAT«.

KRALJICA

WHO (THE FUCK) IS SIA?

MOJ »ŠE« ALI TVOJ »ŠE« PO MOJEM »ŠE«?

TO NAJ BO NAJINA VEČNA DILEMA ...

IN ČE PRISEGAŠ NA BUDO, EDINEGA,

ON ALI JAZ? ONI ALI ME?

POSKUSI ŠE ENKRAT RAZMISLITI O MOJEM »POSKUSI ŠE ENKRAT«.

ZAENKRAT.

LE TI IN JAZ IN ON. CHARLIE?

CHARLIE! CHARLIE! MOJ CHARLIE.

ALELUJA.

BOLJ KOT KADARKOLI PREJ SVA SI SKLEPČNI, DA ENKRAT NI NOBENKRAT.

IMPROLIGA — KUD FRANCE PREŠEREN, 20. IN 27. 2. 2011

foto: Žigažaga

Kot zdaj že zvest spremljevalec Impro lige tudi tokrat poročam z dogajanja na Kudovem odru, kjer je v nedeljo, 20. 2. 2011, potekal eden izmed nizov Impro dogajanja, in sicer v obliki angleške skupine Rocket sugar factory, ki je na začetku (kot vedno) od občinstva dobila vse potrebne iztočnice in napotke pa tudi ideje kako in kaj, nato pa jih je v dve uri trajajočem nastopu uprizarjala z obilo

humorja. Naslednji konec tedna, 27. 2. 2011, sta se pomerili skupini Noetova varka in Kuli muli. Zadnji so tokrat za las premagali tekmeča. Moram pa priznati, da sta se obe skupini odlično izkazali in tudi tokrat doprinesli k nasmejanim obrazom občinstva.

Žigažaga

022
KRALJI
ULICE

VINKO ŠIMEK: STAL JE, STOJI IN NI VRAG, DA NE BO ŠE ENKRAT VSTAL STAND UP VEČER, SITI TEATER, BTC, 19. 2. 2011

Kdorkoli je ob naslovu tega večera in tudi moje recenzije pomislil na kaj nespodobnega, ga je lahko sram! Že mogoče, da je bil govor tudi o teh stvareh, ampak to ni bila rdeča nit Šimekovega nastopa. Spominjam se ga še iz otroštva, ko je vodil oddajo na TV, vendar sem bil še premajhen, da bi razumel in užival v njegovih dovtipih, vem pa, da so se vsi odrasli od srca nasmejali njegovim anekdotam. Ko sem videl, da namerava nastopiti v Siti teatru, sem si zabičal, da tega pa ne smem zamuditi. In ni mi bilo žal! Sicer sem bil verjetno najmlajši gledalec, večina je bila nekako Šimekovih let, kar pa ni čudno – le kateri najstnik je sploh slišal zanj? Po eni strani je škoda, saj bi jih s svojim talentom nedvomno nasmejal. Vem, da mene je. Njegov repertoar je vseboval zasmehovanje bivšega političnega

sistema in ureditve, obregnul se je tudi ob slovenske tajkune, in to s pesmijo. Po mojem mnenju bi sicer potreboval še kakšno pevsko izpopolnjevanje, ampak v bistvu je najbolj važna vsebina, ki je bila kruto resnična. Omenil je tudi hemeroide v povezavi z Zmagom Jelinčičem (ne ve, kaj je hujše zlo), ob tem, da je upal, da pri pregledu za hemeroide ne bo prišel mimo kak Galunič. Pri tem pregledu si namreč v res nerodnem in izpostavljenem položaju. Po dobri uri je tudi Šimeku zmanjkalo besedila, tako da smo nasmejani zapustili dvorano. Za naslednjič – saj ni vrag, da ne bi še enkrat vstal, bi mogoče lahko povabil koga v goste in s tem popestril že tako pester večer. Naj živi legenda – Vinko Šimek!

Marko Nakrič

foto: Željko Zamenič

FILM DAMJANOVA SOBA, KINODVOR, 1. 3. 2011

foto: Žigažaga

V Kinodvoru so v torek, 1. 3. 2011, premierno predvajali film slovenske režiserke Jasne Krajnovič z naslovom Damjanova soba. Gre za pripoved zgodbe o Damjanu, ki je pri 16 letih sedel za zapahe. Film, ki razkriva Damjanovo zgodbo, je lep, žalosten in zanimiv obenem. Tako intimen kot tudi enostaven. Filmski kadri so prav zanimivo izpeljani, rdeča nit pa je, kot že rečeno, Damjanovo življenje v zaporu in zunaj njega, ko se po štirih letih vrne domov v pričakovanju, da bo začel na novo. Na koncu se potoži, da se iz začaranega kroga skoraj ne da oditi in da ga bo njegovo dejanje, ki sicer ni hvalevredno, spremljalo celo življenje.

Po koncu filma je sledil pogovor s kar mnogo povabljenimi: režiserko Jasno Krajnovič, Véronique Marit, ki je znana kot deseta roka bratov Dardenne, ki sta film producirala, Andrejem Šprahom, filmski publicistom, Edito Mejač, upravnico zapora, in Dušanko Janša, idejno vodjo racionalizacije zaporov, pogovor pa je vodil in povezoval Matic Munc, ki ga bržkone ni treba posebej predstavljati. Film, ki priča o tem, kaj se dogaja za zidovi zaporov, si v vsakem primeru velja ogledati.

Žigažaga

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA ANE SLUGA — FAMILIAR, GALERIJA ALKATRAZ

Sredi Metelkove mesta je bila vse do 4. 3. 2011 postavljena fotografska razstava avtorice Ane Sluge z naslovom Familiar. Gre za portrete ljudi, katerih obrazi so ponekod namerno zakriti z večjo piko, ki je, vsaj meni, dala občutek neosebnosti. Portreti samega obraza se mi že sami po sebi zdijo skoraj v celoti intimne narave, ko pa v te fotografije naknadno dodaš piko, ji vzameš vso osebnost. In z opazovalcem deliš tisto, kar bi ga znalo najbolj zanimati. Nič zgubane kože, nič gub na licu, nič obraznih napak. Fotografije so lahko na ta način skoraj popolni pogled na človeka samega, v njegovo bistvo pa se ne vidi.

foto: Žigažaga

Žigažaga

023
KRALJI
ULICE

PETER ŠTIH: CASTRUM LEIBACH

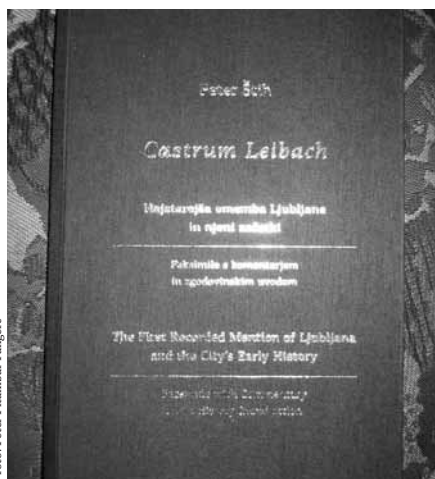

foto: Peter Pitambar Pangerc

Knjižica o najstarejši omembi Ljubljane in njenih začetkov je izšla pod pokroviteljstvom MOL in s tem seveda župana Zorana Jankovića. Na pogled lična ne začne razpadati takoj, ampak po kakšni uri držanja v rokah. Ljubljana kar ne more iz svoje (in superžupanove) sodobne renesanse. Tokrat je pridobila vrednost, saj se njen rojstni dan ne umešča več v prvo polovico 12. stoletja (1146.), ampak je starejša in zlahtnejša, to je okoli leta 1120. Sicer se je Ljubljana začela oblikovati leta 1000 pr. Kr. s prazgodovinskim naseljem na grajskem griču, si vzela krajšo pavzo in v prvi polovici 1. st. pr. Kr. nadaljevala na

področju današnjega Starega trga, tokrat z imenom Emona. Leta 15 po Kr. prevzamejo razvoj in negovanje mesta Rimljani. Gradijo na nasprotni strani Ljubljanice in mesto navajajo kot colonia Iulia Emona. To traja konca 6. st. po Kr., ko si Emona (Ljubljana) zaradi množice tujih vojaških vpadov spet vzame krajšo pavzo in preneha utripati. Potem se (v skladu z najnovejšimi odkritji) v 12. st. dokončno odloči vztrajati in oživi v obstajanju. Živela!

Peter Pitambar Pangerc

SARAJEVSKA AVDICIJA IV., SITI TEATER, BTC, 26. 2. 2011

Kulturna komedija režiserja Željka Ninčiča nas je spet nasmejala do solz. V uri in 45 minutah se trije kandidati potegujejo za igralsko vlogo, s tem da vsi trije to počnejo že četrtrič. Prvi je Bosanec, ki ne mara Slovenije, saj je prvič, ko je bil tu, šel v ZOO in tam ubil leva, ki je pobegnil iz kletke ter nameraval napasti skupino otrok. Naslednjega dne je v časopisu prebral, da je pogumni Jugoslovan, naslednji dan pa, da je Slovenec rešil otroke. Vsakič je klical na uredništvo, da bi popravili napako, in naposled je bil končno objavljen članek z naslovom Kruti Bosanec ubil leva, ljubitelja otrok. Svojo vlogo je skušal dobiti s pomočjo recitacije, a kaj ko ni imel teksta – predstavil naj bi namreč

bosansko pametno pesem, črnogorsko delovno in srbsko miroljubno. Ni šlo! Drugi kandidat se je predstavil kot Zmago Jelinčič s pravim imenom Marinko – Hercegovac, ki je ves čas zastavljal eno in isto vprašanje: Zakaj ga niso vzeli na prejšnjih avdicijah in mu tako ne bi bilo treba preživljati kalvarije po celotni Jugi do Kanade. Tretja je bila Asfaltina, ki je svoje ime dobila, ker so ob njenem rojstvu ravno polagali asfalt mimo njene hiše. Sicer pa je ravno prišla iz zapora, ker je moža ubila s sekuro. S topim ali ostrim delom? Seveda s topim, saj ni tako kruta! Imela pa je večji problem z nogami, saj so ji ves čas lezle narazen, dokler ni našla pravega, čeprav neudobnega položaja na stolu. Seveda

foto: arhiv Siti teater

na koncu ni nobenemu uspelo dobiti vloge, ampak morda bo šlo v petič. Nad predstavo sem bil navdušen in tako že drugo februarско predstavo zapovrstjo v Siti teatru ob smehu pozabil na težave, ki so me čakale za vrati.

Marko Nakrič

Izza rešetk:

POVŠETOVA

foto: Matilda M. Dobro

024
KRALJI
ULICE

Sem bivši pripornik na Povšetovi 5. Kantina je odprta ob torkih in petkih. Soba po sobi. Gremo skupaj in kolikor imaš denarja, toliko lahko dobiš. Nekateri kupujejo za 10 evrov, drugi pa za 100. Če ti slučajno zmanjka denarja, lahko dobiš kaj na puf, vendar moraš do naslednje kantine to poravnati. Cene so glede na tiste zunaj zavora neprimerno visoke. Določa jih šef kantine, ki ima odprt d. o. o. Šef paznikov, načelnik, pa v kantini dobi provizijo – zastoj lahko dobi vse, kar hoče. Pri izhodu na sprehod stojita tudi kavomat in avtomat za hladne pijače, v katerega se meče kovance. Ta ni toliko drag, kot je draga kantina. Enkrat na mesec lahko dobiš v pripor tudi paket s hrano in pijačo. Vse mora biti vakuumsko pakirano in ne težje od 3 kilogramov s kartonasto škatlo vred. To je veliko premalo, hrana je namreč zelo slaba ter v premajhnih količinah. Vsi mislijo in tudi vedo, da je kantina veliko predraga in da ta človek, ki jo ima, na račun pripornikov in zapornikov mastno služi. Večkrat je tudi že prišla inšpekcijska kontrola, ki so jo poklicali zaporniki in priporniki, vendar se ni nič spremenilo. Predlagam, da se v javnih zavodih navzgor omejijo cene hrane in pijače, saj ljudje, ki so v priporu in prestajajo zaporno kazen, nimajo možnosti zaslužka in so popolnoma odvisni od svojcev. Vsi svojci niso premožni, nekateri priporniki in zaporniki pa jih sploh nimajo. Socialna služba pa tudi ni to, kar bi morala biti. V zavodu ne dobiš niti televizije niti drugih stvari, tako da moraš televizijo, anteno, DVD-predvajalnik ali play station dobiti od doma. Ob prevzemu tehnične robe moraš plačati še 5 evrov pregleda (da ni kje skrit kakšen mobilni telefon ali droga) za vsak kos. Droga je v zaporu največji problem. To se ve, vendar zapor kljub temu ne zagotavlja pribora za varno injiciranje, kar pomeni, da se veliko ljudi tam okuži z virusom hepatitisa. Dajejo samo kondome, in še to neredno. Menim, da je za vse krivo ministrstvo za pravosodje. Zahtevam, da vse to čim prej uredite v korist pripornikov in zapornikov!

Kosi Ferdinand, postuhmno

Laura Likar

ZA ZAPAH

Ujeli so me z roko v žaklju,
zdaj grizem kislo jabolko
in buljim v zid,
v progasti obleki mi je pretesno,
počutim se na križ pribit.

Nobenega kesanja ne občutim,
bil sem lačen, žejen
in od zasvojenosti bolan,
od lakote sem že ugašal,
izgubljeno taval sem iz dneva v dan.

Gledam okno, okrašeno s križi,
in se sprašujem: "Kam potem,
ko kazen svojo dušica odsluži,
in varno streho izgubi nad glavo,
jo cesta spet zvabila bo s skušnjavo?"

"Ne gubaj čela
in sedi vendarle vzravnano,
imaš priložnost, da se izkoplješ
in spet pošteno zaživiš.
Ne sili med oblake, to je prenevarno,
delo je pri tleh, to dobro veš,
kar boš sejal, boš tudi žet,
le v tuji žakelj več ne smeš!"

Katarina Kalaba

LJUDSKA KUHA

BUKOV OSTRIGAR, KRVAVICA IN ZELENI REZANCI ZA 2 OSEBI

Potrebuje: bukov ostrigarje (sveže), špinadne rezance, oljčno olje, par krvavic, nekaj sveže paprike, poper in sol, zelenjavo za francosko solato.

Priprava: Ostrigarje očistimo brez vode, šopke razdelimo na manjše kose, NE solimo, v ponev damo nekaj kapljic oljčnega olja in jih popečemo do mehkega, nato pa odstavimo na toplo in pokrijemo s pokrovko. Papriko (priporočam paprike več barv) očistimo semen, vzdolžno prerežemo in narežemo na ozke trakove. Nato jo (ločeno) popečemo na istem olju kot ostrigarje. Krvavico pečemo kot običajno, saj ni huda umetnost, samo muditi se nam ne sme sicer bomo naredili ... kašo! Špinadne rezance skuhamo v slanem kropu

»al dente«. Zelenjavo za francosko solato ravno tako skuhamo v slanem kropu, odcedimo in naložimo na krožnik. Dodamo še tople ostrigarje, pečeno papriko, solimo po okusu, dodamo kuhano zelenjavo za francosko solato, ki jo smemo kupiti tudi zmrznjeno, za »kranc« pa na vse skupaj damo še lepo, slastno zapečeno krvavico. Jed je energijsko izdatna, zato je ne priporočam ljudem na lovskem pohodu, saj zagotovo ne bodo ujeli partnerja. V ta namen raje uporabite nov Mercedes serije 7. Vsi mi s plitvimi žepi se zadovoljimo tudi z mestnim busom, kar sploh ni slaba rešitev, saj je gostota zanimivih osebkov že kar neverjetna... ja, včasih!

Kralj O' Tone

Gogijeva kolumna:

V MOJEM SVETU

foto: Tomislav Gruden - GTS

Hudo sranje sem začel pisat ob šestih zvečer, torej moram biti fino pijan! Gledam v sebe, v tem mojem kuferamu, kjer živim in kaj za Boga samega vidim? Popolnoma nič! Sam imam sicer srečo, da imam vsaj nekaj dobrih prijateljev in, še bolje, prijateljic. A kaj mi to pomaga?!? NIČ!

Zdravje me vztrajno pušča na cedilu. Enkrat sem že zapisal, da zdravila škodijo in še enkrat bom povedal, da je to res! Jaz kot KLOŠAR spoštujem življenje, bedakov pa nikakor ne. Poznam se in poznajo me tudi mnogi, zato se me bedaki raje ognejo v velikem krogu. Le poskušajte se šaliti z menoj, pa boste videli končni rezultat. Pa še nekaj: če se boste odločili za tak korak, morate biti pripravljeni tudi na smrt. Ker, glejte, na moji poti ne bi niti pomotoma preživeli! Ubiti znam z enim samim prstom. Do danes tega nisem storil in upam, da to tudi ne bo potrebno. Ker če bi, takrat bi pa verjetno bilo hudo. Nerač grozim, vendar tisti, ki me poznajo, vedo, da se ni dobro šaliti z mano. Vem, da zveni kruto, ampak v naših krogih tako je in verjamem, da tudi vedno bo. Tu milosti enostavno ni! Nikoli je niti ni bilo! Pač pa so prisotne najbolj pokvarjene zvijače, ki si jih navadni smrtniki niti v sanjah ne privoščite, kaj šele v realnosti! Veste, tudi »izmečki« imamo radi življenje!!! Živimo pa ga po svojih zakonih, in dvomim, da se bo to kdaj spremenilo.

Vem, dragi bralci, da je težko razumeti. Vem, da je treba to prekletstvo občutiti na svoji koži in v svoji duši. Oboje pa precej boli! Jaz osebno sem eden izmed treh preživelih KLOŠARJEV. Med tem smo jih pokopali najmanj sto. Mislim seveda tiste, ki sem jih osebno poznal. Ampak – KLOŠARJENJE nikoli ni bilo in tudi nikoli ne bo lepa stvar. Nikoli, to vam garantiram! Glejte, smisel tega pisanja (ki mimogrede NI nakladanje) je v tem, da mladi nikar ne zabredite na pot, kakršna je bila moja! Jaz žal sem in to plačujem še danes. Pa ne naši davkarji, nego vrhovnemu šefu, ki ga imenujemo Bog. Niti malo nisem jezen nanj, ga pa tudi nimam kaj preveč rad. Hvaležen sem mu, da mi je podaril življenje in to je tudi vse.

Veste, vsak človek ima probleme. To vam je verjetno jasno. Vendar ni nikakor jasno, zakaj je med nami toliko sovraštva. Zelo lepo bi lahko živeli, če ne bi škodili eden drugemu in bi si vsaj za trenutek podali roke. Verjemite, bilo bi nam topleje v srcu in v duši in predvsem bi se bolje počutili. Vendar so to samo sanje, ki so težko uresničljive. Velika škoda, saj s tem škodimo le sebi. Življenje bi morali imeti radi, ne pa da ga zaradi bedastih preprirov sovražimo in da zaradi tega sovražimo tudi sami sebe. Vsako živeče bitje se avtomatsko brani, če je napadeno. To je zakon preživetja. Sprašujem pa se zakaj napadati, v primerih, ko to ni potrebno? Mogoče zaradi vere? Ne! Po moji kmečki logiki obstaja samo en BOG! Niti po pomoti jih ni več, pa saj si verjetno ne mislite, da tam, kjer pač to je, igrajo neke vrste šah ali kaj? Ne bi rekel!

Vrhovni šef ni ustvaril življenja zato, da bi se igral z nami. Ne! Mislim, da nima časa za takšne igrice. Igrice smo si ustvarili mi. Zopet bom vprašal - zakaj? Da nam po pomoti ne bi bilo dolgčas. No ja, dolgčas nam pa res ni. Vsi mi smo, ne glede na razredne razlike, v prvi vrsti LJUDJE! Prav briga me, če se sosed vozi z vesoljsko ladjo. Si je pač pri svoji inteligenci to zaslužil. Moti pa me, da naši »vrhovneži« ustvarjajo oziroma kopičijo bogastvo na naš račun. Oni zame niso in nikoli ne

bodo LJUDJE – no, ljudje so, ampak zelo pokvarjene sorte. Mislim pa si, da ko bo vrhovnemu šefu dovolj, jih bo vse osebno poklical na zagovor. Tudi oni niso nesmrtni!!! Da pa počasi zaključim tole pametovanje. Mladi, imejte se radi in ne uničujte eden drugega! Pomagajte si, ne glede na razredne razlike. Bodite mi dobri in to je to! Pa s tem ne mislim keša. Včasih lepa beseda ali gesta pomenita več od vsega zlata na tem planetu. Imejte se radi in bajči do naslednjič!

Goran Šrok - Gogi

MLADI, IMEJTE SE RADI IN NE UNIČUJTE EDEN DRUGEGA! POMAGAJTE SI, NE GLEDE NA RAZREDNE RAZLIKE.

BOŽJA ŠIBA

Nekoč boljši svet bo,
to z velikim upanjem verjamem,
verjamem tudi, da se bomo vsi imeli radi,
se ljubili brez zamere
in fovšije ne bo ...

Življenje je zato, da se živi,
ni ustvarjeno zato, da se trpi,
trpljenje ustvarimo si sami,
ob tem pa počutje slabi ...

Živci napeti so
kot strune na kitari
in ko struna se strga,
takrat, verjemite,
preklete boli.

Zatorej
dihajmo življenje,
dihajmo ga s pozitivno energijo
in ignorirajmo slabo,
saj Bog ima preklete dolgo šibo.

Gogi

PSIHIIATRIJA PRVIČ

Star kitajski pregovor nas uči: Potovanje, dolgo tisoč korakov, se začne z enim samim korakom. Predlog, da začnem pisati blog o sebi in o vsakodnevnem dogajanju, mi je pred časom predlagal neki znanec, ki sem ga čisto po naključju oziroma jaz bi temu rekla by the way spoznala na Prešercu, kjer so moje in njegovo zanimanje vzbudili pripadniki skupnosti Hare Krišna. Še zdaj, ko tole pišem, se spominjam, v kakšni duševni stiski sem bila takrat. Imela sem slab dan, terapije na psihiatriji niso bile ravno pozitivno naravnane, tako sem se takrat, tistega depresivnega zapsihiranega dne, odpravila malo pogledat v center naše prečudovite prestolnice. No, čisto na kratko – trenutno v življenju ne počnem nič konkretnega, skušala sem študirati, delati in nekako kreativno zapravljati čas v svojem življenju, vendar sem prišla do točke, ko sem se zlomila in končala na psihiatriji. Če zdaj pomislim, mi je samo zdravljenje na Zaloški 29 ogromno prineslo in sploh ni tako slabo, kot si večina ljudi predstavlja. Zanimivo je, koliko ljudi se zgraža ob misli, da upam tako konkretno povedati, kje sem in kaj počnem. Prav zanimivo je opazovati reakcije ljudi, saj slišim vse, od pohval do zgražanj, obenem pa ugotavljam, da imajo ljudje, ki se zgražajo, pri sebi precej manj poštmano kot jaz, ki sem dejansko na zdravljenju. Sicer pa, kot pravijo, je vedno najtežje videti samega sebe in svoje napake oziroma si jih priznati in tudi kaj na sebi popraviti. Zato se za take bedake enostavno ne sekiram več. Trenutno ne vem, kaj bi sama s

sabo, zato sem se lotila pisanja. Nameravam deliti svoje misli in pisati o svojem življenju, ki se trenutno suče v smeri depresije, anksioznosti, psihoterapije in psihiatrije nasproh, nekaj malega bom verjetno pisala o samem dogajanju na oddelku, najbolj takrat, ko bo prosti čas, pa verjetno se bo še kaj našlo. Ravno zdaj mi je prekleto, prekleto dolgčas, ne da se mi iti nikamor, nihče me ne pokliče, očitno me nihče ne pogreša, zato trenutno bluzim na tem računalniku, ki je povrhu že kar malo zastarel in razmišljam o nakupu novega. Prej sem izvedela za eno sijajno novico. Vse prispevke, ki jih pišem za Kralje ulice (ja, jih ful podpiram), bom dobila plačane za simbolično ceno. Dejansko mi je to res ena pohvala za vnaprej, da mogoče pa tole moje pisanje le ni zastoj in stran vržen čas, kot mi znajo to nabijati moji starši. Tako bom, kolikor mi bo pač čas dopuščal, pisala tudi blog. Razmišljam, ali bi se šla zdraviti k gospodu doktorju Andreju Perku ali naj se samostojno odpravim po poti življenja. Zadnja tri leta, odkar se borim z depresijo, anksioznostjo in še marsičem, sem se našla na razpotju svojega življenja. Izgubila sem rdečo nit in trenutno ne vem, kaj bi sama s sabo. Ko sem bila poražena od življenja, me je že imelo, da bi delala samomor, za katerega zdaj trdim, da je čisti nesmisel in da se spleča vztrajati – kljub težkim preizkušnjam, ki nam jih »podari« življenje. Za začetek bi bilo to to. Se še kaj oglasim.

Vaša prečudovito nevrotična nevroza

VESLAŠKI IZZIV V JUŽNI KOREJI

Na naše uredništvo je priromal predlog za objavo podviga, ki se ga je lotil mlad veslaški navdušenec Marin Medak (skupaj z angleškim kolegom Simonom Osbornom) in za strani naše revije ni ravno tipičen, je pa vsekakor zanimiv. S pomočjo sodobne tehnologije smo z njim naredili krajši intervju.

V predstavitvi vaše namere, da s kajakom preveslate 1200 km, sem prebrala, da se z veslanjem aktivno ukvarjate šele tri leta. Očitno vas je prevzelo. Zanima me, kako da ste se odločili za tako pot?

Do sedaj sem veslal le po Jadranskem in Jonskem morju, ki sta za kajakaške razmere nezahtevna. Ni velike razlike med plimo in oseko, ni močnih morskih tokov in vreme je zelo predvidljivo. V takšnem okolju lahko napreduješ le do neke stopnje, za kaj več pa se moraš podati tja, kjer imajo zahtevnejše pogoje. Ko sem pred letom dni gledal, kam bi šel, sem se čisto slučajno odločil za Južno Korejo. Zdela se mi je zanimiva destinacija in v kajakaškem smislu je ponujala vse tisto, kar sem iskal. Ali ima omenjeni podvig tudi kakšen simbolni pomen ali pa skušate dokazati predvsem to, da je tisto, kar si zadaš, mogoče izpeljati, seveda z

vloženim trudom in verjetno tudi odrekanjem?

Ne vem, če lahko rečem, da ima simbolni pomen. Bo pa sigurno dokaz mojih fizičnih in psihičnih sposobnosti. Veliko vrstnikov si ne upa slediti svojim sanjam, ker se jim zdijo neuresničljive. Sam sem z delom in predanostjo cilju do sedaj uresničil veliko svojih želja. V življenju verjetno ne bom mogel čisto vseh, a se bom potrudil, da jih bom čim več.

Glede na to, da ste že na poti, lahko poveste kaj o tem, kako poteka in katere so najtežje ovire, kaj pa vas je npr. pozitivno presenetilo?

Trenutno nama preglavice povzročajo močan veter in temperature, a upava, da se bodo razmere kmalu ustalile na normalni nivo. Južna Koreja me je v celoti pozitivno presenetila. Ljudje so izjemno prijazni, kamorkoli prideva, nama ponudijo streho nad glavno in hrano, kljub temu da ne govorimo istega jezika. Prav tako me je presenetila korejska obalna straža, ki bdi nad najinim veslanjem. Policisti so se do sedaj izjemno izkazali in so nama vedno znova priskočili na pomoč. Resnično imam s Korejci samo pozitivne izkušnje, niti ene negativne.

Kako ste se odločili za izbiro veslaškega partnerja

foto: Ivan Župić

glede na to, da je Anglež?

Za to potovanje sem si želel ob sebi izkušenega morskega kajakaša, od katerega bi se lahko veliko naučil. Večina takšnih šteje že nad 40 pomladi, Simon pa je le 8 let starejši od mene. S kajakom je že obkrožil Veliko Britanijo in Irsko ter se zadnji dve leti potil ob Madagaskarju. Anglija je samo nekaj ur oddaljena od Slovenije in s pomočjo interneta komunikacija sploh ni več problem.

Še kakšno osebno sporočilo, ki ga imate za bralce? Želel bi si, da bi se ljudje trudili uresničiti svoje sanje. Če se potrudiš in daš vse od sebe, potem si že zmagovalac, ne glede na izid. Vaš življenjski moto pa je?

Želim si in bom.

Pripravila MG

KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 4. DEL

»Neumno vprašanje,« boste morda rekli bralci, »le koga naj bi zanimalo, kako povečati obseg brezdomstva?« Mogoče pa to vprašanje ni tako neumno, saj če bomo vedeli, kako lahko povečamo število brezdomcev, bomo lahko tudi odgovorili na vprašanje, kako obseg brezdomstva zmanjšati, če bo kdo želel postaviti to vprašanje. Morali bomo le delati obratno od tega, kar bi morali, da bi brezdomstvo povečali. V 12 številkah Kraljev ulice leta 2011 iščemo in opisujemo 12 odgovorov na to vprašanje (pri čemer vrstni red opisovanja teh odgovorov ne pomeni tudi vrstnega reda njihove pomembnosti). Odgovor tega meseca je: **Če želimo brezdomstvo uspešno povečati, potem moramo samo poskrbeti, da bodo imeli občine, država in javni stanovanjski skladi na voljo čim manj tako imenovanih nujnih bivalnih enot in čim manj neprofitnih stanovanj, da bo za brezdomce dostop do teh vrst namestitve čim težji in da bo mogoče čim enostavneje prekiniti takšno namestitev oz. brezdomca spet izseliti.** Obrazložitev: nuje bivalne enote so stanovanjski prostori, velikokrat sobe s souporabo sanitarij, ki so namenjeni za začasno reševanje stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb in jih lahko preskrbijo občine, država, javni stanovanjski sklad ali neprofitna stanovanjska organizacija. Ko ima npr. občina prosto stanovanjsko enoto, preveri, ali je posameznik upravičen do njene pridobitve glede na pravila, sprejeta v ta namen, potem pa prostor odda v najem tistemu, katerega socialna problematika je najtežja (in je površina primerna glede na število

družinskih članov). Zaradi začasne narave nastanitve in izredno nizkih površinskih standardov (npr. tudi manj kot 10 kvadratnih metrov za namestitve ene osebe) menimo, da tako nameščena oseba še vedno ostaja brezdomna. Vseeno pa preselitev s ceste ali iz nočnega zavetišča za brezdomce v nujno bivalno enoto pomeni napredek, možen korak k stanovanjski osamosvojitvi. Ob kroničnem pomanjkanju drugih oblik namestitve so nujne bivalne enote dobrodošla pomoč v smislu končevanja brezdomstva, namreč kot korak proti samostojni, varnejši in trajnejši namestitvi. Ne samo dobrodošla, za marsikoga tudi edini možni korak naprej od začasnih zavetišč, nočnih ali celodnevnihi. Vendar pa jih je v Sloveniji premalo. V študiji *Ocena obsega odkritega in skritega brezdomstva v Sloveniji* (2010) je bilo ugotovljeno, da imajo take nujne bivalne enote na razpolago le v treh mestnih občinah od enajstih, v katerih je domnevno problematika brezdomstva najbolj pereča. Te tri mestne občine so ljubljanska, mariborska in celjska. V prvih dveh imajo na razpolago 179 oziroma 56 nujnih bivalnih enot, večina jih je predvidena za eno osebo. V Mariboru je bilo oktobra 2010 čakajočih na nujne bivalne enote 54 oseb, v Ljubljani pa septembra 2010 259 oseb (medtem ko so bile bivalne enote seveda že zasedene z drugimi upravičenimi osebami). Izraz »čakajoči« pomeni, da gre za osebe, ki so se prijavile na razpis za pridobitev nujnih enot in bile uspešne, to pomeni, da so opredeljene kot osebe, ki so upravičene za pridobitev take enote, vendar pa so morale počakati, da

se kakšna enota izprazni. Čakalni rok za pridobitev bivalne enote za eno osebo je v Ljubljani trenutno štiri leta. Bivalne enote se lahko izpraznijo tako, da se njihov uporabnik preseli v neprofitno stanovanje (takšnih je v Mariboru 5–7 na leto), da se preseli kam drugam, da umre ali pa da ga upravnik bivalnih enot izseli (če najemnik ne upošteva pravil, npr. o plačevanju najemnine). Predstavljate si lahko, kaj za utrjevanje brezdomskega načina življenja pomenijo štiri dodatna leta življenja na cesti. To, da je nujnih bivalnih enot premalo, da je treba na njih – že po ugotovitvi upravičenosti osebe do njihove uporabe – čakati tudi po več let in da je možno, da uporabnika že po vselitvi v nujno bivalno enoto iz nje tudi izselijo (kar največkrat pomeni izselijo »na cesto«), se nam s stališča povečevanja brezdomstva zdi zelo dobro. Politika, ki bi – obratno – hotela brezdomstvo zmanjševati, bi morala poskrbeti za to, da bi brezdomni bivali v zavetiščih le zelo kratek čas, nato pa zelo kmalu dobili možnost in podporo pri tem, da naredijo korak naprej v smeri stanovanjskega osamosvajanja. V ta namen bi morali država, občine in drugi preskrbeti ustrezno število bivalnih enot oz. razviti take oblike nastanitve, da uporabnikov iz njih ne bi bilo treba izseljevati spet nazaj na cesto.

Bojan Dekleva in Špela Razpotnik

SMS-KOMENTARNICA: 041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

3. 3. >> Sem oni dan od Gogija pred Merkatorjem na Tržaški v MB kupil in se mi je hudomušno nasmehnil. Se mi je fajn zdelo, zdaj pa v kolumni vidim, da zna tudi kaj pametnega povedat. Go Gogi!

7. 3. >> Rad bi da to sporočilo preberejo vsi pri vas. Kralji ste carji! Jaz berem samo Finance in Kralje ulice ter novice na netu. Če nekateri ne razumejo v čem je stvar... bog jim pomagaj. Jaz časopisa ne kupujem iz usmiljenja, temveč ker ga berem in takih nas je dosti. Kar tako naprej, ne izgubite volje. Niste izgube, vsakemu kdaj spodleti, uspeli boste. Samo možgane uporabljajte. Biznis je včasih naporen. Lep pozdrav, Andi

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov:
urednistvo@kraljiulice.org.

Razstave

KAJ: Akram Zaatari (Francija/Libanon) - instalacija »This Day«
KJE: Mala galerija, Slovenska cesta 35, Ljubljana
KDAJ: 1. 3. - 10. 4., od 10h - 18h, ponedeljek zaprto

KAJ: »Na gregorjevo – otec, še veš? – se ptički ženili so ...«
Razstava ptičkov in ptičjih hišic, razobešenih po drevju. V sodelovanju z učenci OŠ Ledina, Ljubljana in njihovimi mentorji
KJE: Grajsko dvorišče Ljubljanskega gradu, KDAJ: 11. 3. - 17. 4.

KAJ: Kongresni trg v 20. stoletju (razstava fotografij)
KJE: Galerija S, Ljubljanski grad
KDAJ: 16. 3. - 1. 5., od 10h - 18h

KAJ: Jan Fabre: Karneval mrtvih pouličnih psos (The Carnival of the Dead Streetdogs) in Katakombe mrtvih pouličnih psos (The Catacombs of the Dead Streetdogs)
KJE: Galerija Vžigalica, Trg francoske revolucije 7, Ljubljana
KDAJ: 19. 3. - 24. 4., 10h - 18h

KAJ: Jan Fabre – instalacija »Umbraculum«
KJE: Kulturni center Tobačna, Tobačna 1, Ljubljana
KDAJ: 19. 3. - 23. 4., 11h - 19h, ponedeljek zaprto

KAJ: Barve ulice, razstava slik in ostalih izdelkov umetniških delavnic Univerze pod zvezdami
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, Ljubljana
KDAJ: 23. 3. - 17. 4.

Literatura

KAJ: Koroški partizani – Marjan Linasi
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47a, Ljubljana
KDAJ: 5. 4. ob 19h

KAJ: Prostori samote – Milan Pajk
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, Ljubljana
KDAJ: 6. 4. ob 19.30

Delavnice, predavanja

KAJ: Cikel pogovorov – Elite nekoč in danes VONJ PO HAZARDU – obljube, posli, spletke, korupcija
KJE: Cankarjev dom, Konferenčna dvorana E, Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 4. 4. ob 20h

KAJ: Predstavitev knjige Kratka zgodovina Judov – Klemen Jelinčič
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, Ljubljana
KDAJ: 4. 4. ob 19.30

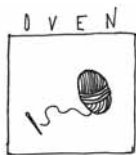
KAJ: Potopisno predavanje Karneval v Riu de Janeiru – Tomaž Pšenica
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47a, Ljubljana
KDAJ: 11. 4. ob 19h

KAJ: Religija in identiteta: koncept svetega prostora pri Majih (Religija–simbol–identiteta), predava doc. dr. MOJCA TERČELJ
KJE: Cankarjev dom, Konferenčna dvorana M, Prešernova cesta 10, Ljubljana
KDAJ: 12. 4. ob 19h

KAJ: Ustvarjalna delavnica Borze znanja Izdelava belokranjskih pisanic – Nevenka Brajdič Grušovnik
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Mediateka, Kersnikova ulica 2, Ljubljana
KDAJ: 13. 4. ob 13h

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

Znanec vas bo nagovarjal k nekemu poslu, kar pa se vam bo zdelo nekoliko nenavadno, saj tega niste navajeni. Kasneje se bo izkazalo, da ste imeli prav, ko ste se odločili za ta korak. V družini se bodo odnosi toliko popravili, da bo vzdušje še boljše kot do sedaj. Pazite se prehlada v teh mrzlih dneh!

Čeprav se včasih počutite zelo osamljeno, pa vendar niste nikoli sami, saj imate okoli sebe kar prijetno družbo. Samo s posebnim pristopom do teh ljudi se boste znašli v središču pozornosti, to pa je tisto, kar vam manjka – pristrčno vzdušje ter harmonija odnosov v družini. Saj to potrebujete, mar ne?

Vaše zdravje je na prvemu mestu, vse drugo lahko počaka. Le na ta način se boste otresli problemov, ki so se nakopičili kar čez noč, zato urno na delo in zavijajte rokave, pa uspeh ne bo izostal. Čaka vas službeno potovanje, kjer boste imeli priložnost spoznati sorodno dušo, ki ste jo že dolgo iskali.

S partnerjem ste se nekoliko oddaljili glede neke zadeve, ki pa ni tako problematična, kot je zdaj videti. Pogovorita se, dobro premislita, kako naprej, in našla se bo rešitev. V službi vas čaka napredovanje. Izkoristite ga v svojo korist, ne dovolite, da bi vas kdo izigral, zato le pogumno naprej.

Za vas, ki ste rojeni v tem znamenju, bi se lahko reklo, da ste takšni, kot je kralj živali, saj s svojo pokončnostjo pri ljudeh vzbujate vtis, da ste zelo močni v svojih dejanjih in nikomur ne dovolite, da bi prekoračil mejni prehod vašega življenja brez izdanega dovoljenja. Zato ste včasih strah in trepet pred vsiljivci!

V deževnem aprilu boste imeli kar dovolj dela s samim seboj, še več pa z drugimi. Ali boste zmogli prenašati vse to breme, ki vas že kar nekaj časa teži? Svetujem vam, da se umirite in dobro premislite, kako naprej ter tako tudi ukrepate. Nikomur se ne pustite zmeti, to ni dobro za vaše zdravje.

OGLASNA DESKA

Nujno bi potrebovala sobo v najem.
Sem redna plačnica.
Kontakt: 030 323 301 (Tanja).

Iščem sobo v Ljubljani, nisem punca,
nisem nekadilec in imam majhno
ljubko psičko. Cena ki sem jo sposoben
plačati je do 100 eur mesečno in
mogoče še stroški. Plačam lahko za en
mesec vnaprej.
Marko in Cha-cha Tel: 030 344 320

Šofer B kategorije išče delo. Zanesljiv,
poznam Ljubljano. Delo naj bo
honorarno. Hvala. Tel.: 070 626 701

Avto, manjši če mi lahko podarite oseba,
ki ga ne potrebuje več. Odplačam lahko
s priložnostnimi deli. Avto potrebujem
za nego invalidne osebe, sam si ga s
premajhno pokojnino ne morem kupiti.
Dobrodelnim in razumevajočim osebam
se vnaprej lepo zahvaljujem!
Tel.: 070 626 701

V društvu Kralji ulice sprejemamo
hrano za naše brezdomne pse.
Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Mali traven oziroma april je
mesec prebujanja narave, mesec
spomladanskih cvetlic in gurmanskih
dobrot.
Zato v aprilu v Posredovalnici rabljenih
predmetov na Poljanski cesti 14 v
Ljubljani najdete veliko izbiro vaz,
keramike, najrazličnejših šatuljic,
pisanih velikonočnih jajč in košar
ter gospodinjskih aparatov, s katerimi
lahko mešate, pečete, tehtate in
pasirate, pri nas pa se najde še marsikaj
podobnega.
Od marca imamo spremenjen urnik
obratovanja, in sicer:
ponedeljek: 12h – 18h,
torek – petek: 10h – 18h
in sobota: 10h – 14h.

SPLETNA STRAN KRALJEV ULICE
Žaživila je prenovljena spletna stran
društva Kralji ulice, na kateri najdete
vse, kar vas zanima o delovanju
društva, o dogodkih, ki se jih
udeležujemo ter dejavnostih, ki jih
razvijamo. Vabljeni, da nas obiščete na
spletnem mestu: www.kraljiulice.org.

Vabljeni, da se nam pridružite kot
prostovoljci na katerem od področij
našega dela (dnevni center, časopis,
Univerza pod zvezdami, terensko
delo, Posredovalnica rabljenih
predmetov).
Kontakt Klavdija 030 323 302

Izšel je četrti zvezek
stripov Nika Kneza
z naslovom Street
stripnik 4. Cena
stripovskega zvezka z
barvnimi platnicami
je dva evra, od
katerih polovica
ostane prodajalcem.

029
KRALJI
ULICE

Vaše srce je polno
hrepenenj in poželenja,
vprašanje, ki sledi,
pa je, kako omogočiti
vašemu srcu, da
dobi tisto, kar si
želi. Ali ste pomislili,
da bi izboljšali
finančno stanje v vaši
denarnici? Priložnost,
ki se vam ponuja, je
več kot dobrodošla,
le bodite na pravem
mestu ob pravem
času! To je zelo
pomembno za vas!

Za vas je pomembno,
da pri neki zadevi
uporabite diplomacijo,
ne pa da s svojim
ostrim jezikom
škodujete sebi in
drugim. Le tako
boste ohranili
svoje dostojanstvo,
pridobili spoštovanje
in unovčili svoj
renome med ljudmi.
Čaka vas tudi
honorarno delo, ki
se bo finančno zelo
izplačalo. Poizkusite!

Čakajo vas različne
naloge in dolžnosti, ki
jih že pridno izvajate,
zato nadaljujte delo
tako, kot ste začeli.
Iz tujine bo prišla
vesela novica, ki vam
bo prinesla še več
možnosti za napredek
in dostojanstvo, ki si
ga tako želite. Lahko
ste veseli tega, mar ne?

Sedaj ko ste vendar
dosegli tisto, o čemer
ste sanjali kar nekaj
časa, je prav, da se
naslonite na kavč
in premislite, kako
naprej. Prva stopnica
vašega življenja je bila
uspešno izvedena,
ali bodo uspešne tudi
naslednje, pa je v
celoti odvisno od vas
samih, zato pojdite
smelo naprej!

Včasih ste
upravičeno, včasih
pa tudi neupravičeno
nejevoljni, zato se
kljub vašim letom
umirite in bodite
zadovoljni s tistim, kar
imate. Vse drugo bo
prihajalo postopoma,
zato ni odveč
potrpežljivost do sebe
in do drugih. Videli
boste, da bo to za vas
najboljši in najlepši
korak v življenju.

V vaše življenje bo
vstopila neka oseba,
ki vam je nekoč
veliko pomenila, ali
se bo iskrica ljubezni
med vama ponovno
vžgala, pa je odvisno
predvsem od vas,
kako boste ravnali in
se obnašali, zato vam
svetujem: pamet v
glavo in naredite
tako, kot je za vas
prav. Uživali boste v
strasteh in poželenju.
Storite to!

AFORIZMI

Evropa in njene članice – kot dračje, povezano v butaro ... in sekira.

Jurij Kunaver

MAGIČNI LIK

Pripravil Gregor B. Hann

Vodoravno in
navpično:

- (1) Oseba, ki lovi žabe,
- (2) grška boginja
modrosti,
- (3) človek, ki ni črnc,
- (4) naziv nek
bombonov, ki
jih prodajajo v
trgovinah Tuš, ali
redko žensko ime,
- (5) človek, ki raca.

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

NIK

ŠALE

Fant in dekle, oba klošarja, se nekega dne pogovarjata in pijeta vino pod mostom. Tedaj dekle reče fantu: »Janez, ali mi lahko pripelješ kakšno žival, recimo mačko ali psa, da jo bom lahko božala in negovala?« Tedaj fant reče dekletu: »Le kaj ti bo pes ali maček, saj imaš že eno žival pri sebi – raka!!!«

Gregor B. Hann

Tone potarna stari kolegici, s katero se že dolgo nista videla:
»Veš, Angelca, v življenju sem veliko prestal.«
Angelca mu odvrne: »Vem, največ pa za šankom.«

Zmajček

7	9				5			2
3	5			2				7
		1			4		9	
6			4			7	5	
		5				2		
	7	2			9			8
	4		6			9		
5				4			7	6
2			7				8	4

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Franciča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnjega pravilno rešenega sudokuja ali magičnega lika, ki so: **Anica Ivanović in Anton Leskovšek iz Dobrniča, Danica Benkovič iz Medvod, Erika Lipičnik iz Maribora, Jože Avsec iz Starega trga, Mitja Lavrenčič iz Hoč, Branka Botič iz Ljubljane in Vili Novak iz Maribora.**

HÍŠKO ZA MIŠKO

NIK

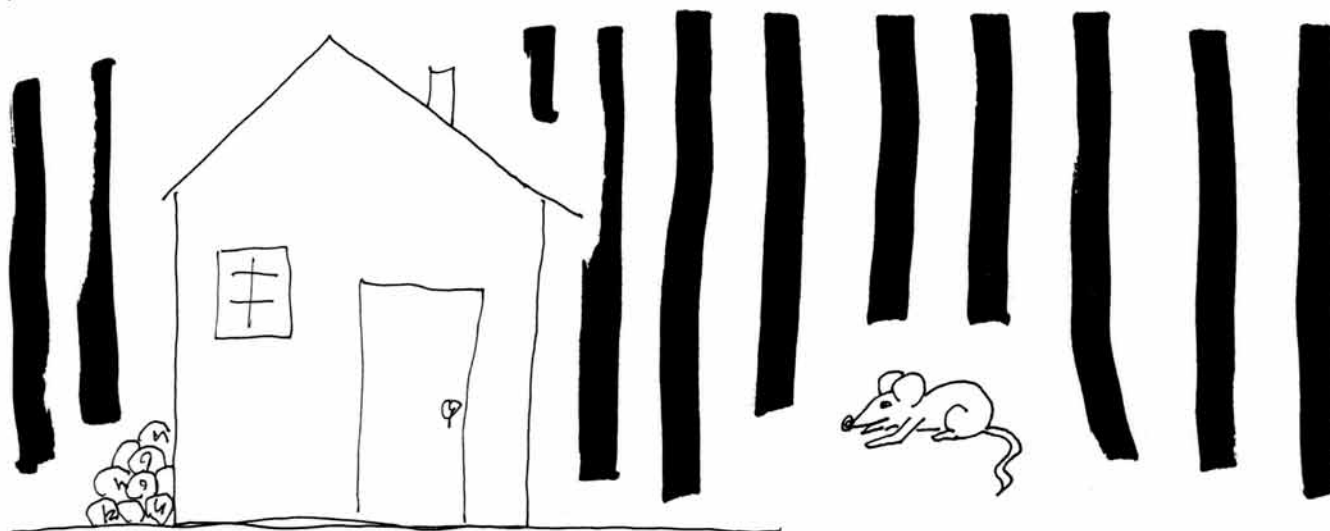
BREZDOMEČ SANJA....

ČE BI IMEL VELIKO DENARJA....

„BI SI KUPIL HÍŠKO, NOT POVABIL BI ŠE MIŠKO!“

END

A.

Sem A. in h Kraljem prihajam, ker se tu v redu počutim. Klavdijo sem izbral, ker je ena izmed simpatičnih zaposlenih v društvu.

